Florentin Smarandache

PostDoc în Ţara Soarelui-Răsare

FOTOJURNAL INSTANTANEU

Tokyo, Okayama, Fukuyama, Hiroshima, Kurashiki, Osaka, Kyoto | 2012 - 2014

Florentin Smarandache

PostDoc în Ţara Soarelui-Răsare

COPYRIGHT:
Florentin Smarandache, Text & Foto, 2014
E-mail: fsmarandache@gmail.com

ISBN 978-973-1903-73-6

Editura Duran's
Oradea, Iuliu Maniu 48
Tel: +40 742 162.843
359 401.562
E-mail: ovi@durans.ro

Florentin Smarandache

PostDoc în Ţara Soarelui-Răsare

Fotojurnal instantaneu

Bruxelles – Gallup – Oradea, 2014

Autorul, în laboratorul de ştiinţe electronice al Universităţii din Okayama.

Apus de soare japonez, de vis.

Autorul, bând sake japonez din cutie de lemn.

COPERTA I: Pădure de biciclete în Tokyo.
COPERTA IV: Imagini din Japonia şi autorul, îmbrăcat într-un costum tradiţional japonez.

Sumar

Conferinţa Internaţională de Mecatronică din Tokyo (2012) 7

Cercetari Neutrosofice şi de Fuziune a Informaţiei la Universitatea de Ştiinţe din Okayama (2013-2014) 33

Vizite la Fukuyama, Hiroshima şi Kurashiki (2013) 62

Seminare Neutrosofice, de Fuziune a Informaţiei şi despre Luarea Deciziilor bazate pe Multicriterii, la Universitatea Osaka (2014) 101

Vizite la Kyoto (2014) 123

Addenda 137

REFERENŢI:

prof. dr. Dumitru Gherghina, Craiova
prof. Mirela Niţă-Sandu, Bruxelles
Miron Blaga, consultant artistic, Oradea

REDACTOR DE CARTE:

Victor Gribincea
Societatea cultural-ştiinţifică AdSumus
E-mail: ad.sumus@laposte.net

E-PUBLISHING:

EuropaNova asbl
Bruxelles, clos du Parnasse 3E
E-mail: info@europanova.be

Conferinţa Internaţională de Mecatronică din Tokyo (2012)

Banchetul Conferinţei (autorul este al doilea din stânga).

15.09.2012 – Doar la o lună de la sosirea din China şi iar *la drum, la drum, la drum*: conferinţă de Mecatronică în Japonia, la Tokyo!

Mihai, fiul meu cel mare, venit la începutul lui august în Guangzhou, China, a rămas la Hong Kong, unde câştigă destul de bine ca *web-developper*. M-a întrebat când mai trec prin Asia.

M-am obişnuit cu călătoriile. Am acest microb în sânge. Până n-o cădea de tot economia globală!

1.194,40$ biletul de avion dus-întors: Albuquerque – Phoenix – Los Angeles – Tokyo şi Tokyo – Los Angeles – Albuquerque. Plec pe 15 şi ajung pe 17 septembrie. Iar cazarea la Tachikawa Grand Hotel din Tokyo, din districtul Tachikawa, mă costă 28.850JYN (yeni japonezi; ≈342$) pentru patru nopţi, considerând rata de schimb 1USD = 78,55JYN, în perioada 17-21 septembrie, plus 550$ înregistrarea la conferinţă. Ne usucă!

Pe viitor, ar trebui să ne treacă la video-conferinţă.

Parcarea maşinii la Aeroportul Sunport din Albuquerque a crescut de la patru la cinci dolari pe zi, dar am un cupon de reducere şi plătesc doar 3 dolari pe zi. (În metropole precum Los Angeles sau New York se ajunge la 10-15 dolari pe zi parcarea!)

Cea mai proastă legătură de avioane avută vreodată: ajuns la 22:10 în LA, iar zborul spre Tokyo abia a doua zi la 15:45 (şaptesprezece ore jumătate întrerupere!), încât m-am cazat la Holidays Inn, lângă LAX, cu 100$ pentru o noapte, plus 14% taxe. „Dai un ban, da ştii că nu-l mai ai", vorba vărului meu, Puiu.

Sau: „Obrazul subţire, cu cheltuială se ţine".

Pe bulevardele Manchester şi La Brea din LA, am luat-o spre răsărit, cu soarele-n faţă, la opt dimineaţa. Cald. Frumos. Verdeaţă. Şi cu aparatul foto în mână. Mă pozez singur. Mi-ar plăcea să mă mut în California dacă găsesc un *job*. Rar vezi câte un pieton pe trotuare, doar maşini uriaşe pe străzi. În rest, linişte matinală, răcoare.

Am crescut pe vremea „puritană", aş zice, într-un exces de zel. Fetele se măritau virgine, familiile erau unite (mic procentaj de divorţuri). Astăzi, nevestele fac copii şi soţii nici nu ştiu dacă ei sunt taţii biologici. Familia viitorului va fi un talmeş-balmeş: fie sex în grup, fie fiecare cu partenerii lui sexuali, fie singuri şi masturbându-se, fie *homo*, *lesbi*...

E mai bine? E mai rău? Schimbările sociale devin radicale, iar generaţia mea – învechită. Nesiguranţa e maximă. Se divorţează astăzi după 20-30 de ani de căsnicie normală, chiar fericită, aş zice. Oameni au devenit mai individualişti. Un membru al familiei cere prea mult de la celălalt.

Şi uite aşa se ajunge la *singurătatea modernă*. Lilia s-a deschis şi mi-a mărturisit joia trecută, când am fost împreună la restaurantul cu mâncăruri americane „Coral" din Gallup, că „e rău cu rău, dar mai rău fără rău", referindu-se la *mine*, că nu mai stăm împreună...

Musulmanii ţin cu dinţii de societatea lor în care femeia e subordonată bărbatului, altfel ar ajunge şi ei la haosul familial din vest. Oare femeile care trăiesc singure în vest sunt mai fericite decât cele cu *hajib* în ţările musulmane?

Mă îndoiesc, dacă mă gândesc la procentul de sinucigaşe şi sinucigaşi din vest – incomparabil ridicat faţă de ţările islamice.

Autorul, într-o privelişte urbană tipică pentru capitala niponă (zona Tachikawa).

Vreau să văd lumea. Cu atâta barem să mă aleg din exilul meu (inspirat sau neinspirat).

Banii, eu i-am făcut, nu ei pe mine.
Se schimbă suprafaţa, rămâne esenţa.

În fine, iar la aeroport, pe terminalul internaţional „Tom Bradley" (fost guvernator al Californiei). Compania aeriană „Singapore", zborul 11 din LA spre Tokyo; 11 ore şi 30 de minute durează.

Un avion al companiei Singapore Airlines, pregătit de drum.

În artele marţiale chineze (Kung Fu), opusele *ying* şi *yang* sunt în balanţă. Cred că, mai general, putem considera că *ying* şi *yang,* împreună cu *neutrul* dintre ele sunt în balanţă.

Primim alcool gratuit în acest avion singaporean. (De obicei, ne puneau să plătim.)

Comand Bere „Asahi", japoneză.

Minus 55 de grade afară, deasupra Pacificului, la 11 km altitudine în universul acesta negru şi rece. În avion e cald. Şi parcă stă...

Mă joc cu telecomanda de la un film la altul, dar n-am răbdare să văd niciunul până la capăt: „Prometheus", „Dark Shadows", „Brave", „How I Spent my Summer", „A Few Best Men" ş.a.m.d. Nu ştiu ce vreau, ce mi-ar plăcea.

Dineu japonez: tăiţei (*noodles*) reci, carne de pui în sos picant cu orez, biscuiţi de orez, chiflă cu unt, ceai verde. (Titu Maiorescu mai nota în jurnalul său felurile de mâncare.)

La aeroportul Internaţional „Narita" schimb 300$ în yeni japonezi, la rata 1USD = 74,66JYN.

Două ore cu autobusul-limuzină 11 până la hotelul meu Tachikawa! 3.500JYN biletul (≈46$).

Iată-mă şi în Japonia!

Mai trecusem prin 2000 şi 2011 prin Narita, schimbând avioanele în drum spre (sau dinspre) China, însă nu ieşisem din aeroport.

Nu ştiam că japonezii au maşini cu volanul pe dreapta, iar circulaţia rutieră e pe stânga ca-n Anglia.

Autostrada de la aeroport spre districtele Tachikawa e betonată de o parte şi alta, iar blocurile de locuit sunt îngrămădite pe lateral.

18.09.2012 – Femeile pe stradă cu umbrele de soare.

Intru la „McDonald" să îmbuc ceva de dimineaţă. Lumea fumează şi mănâncă. E un fuuuum!...

Porţile îmi par mai mici, locurile mai înguste.

Un cârnăcior cu pâine şi o cafea costă 250JYN (≈3,40$). Majoritatea magazinelor japoneze deschid abia la ora 10 dimineaţa.

Foarte curat în zona din Tachikawa.

Trotuarele sunt împărţite în două părţi: stânga pentru biciclişti, dreapta pentru pietoni. Îi încurcam... Lumea grăbită ce se ducea la serviciu.

Parcare numai de biciclete şi motorete. Puzderie... Ca în China, aranjate frumos una lângă alta.

Pentru a înţelege preţurile de pe stradă, împart la 70 şi la 80, apoi iau o medie (ca să compar cât fac în dolari americani). Colind buticurile, magazinele, supermaketul „Granduo" din complexul „Lumine" (chiar aşa), lângă staţia de autobuze.

Trenuleţe magnetice cu pernă de aer prin oraş.

Cu trenul (Linia JR China) cinci staţii 210JYN (≈3$), de la staţia Tachikawa la Staţia Higashi-Koganei, unde este campusul Koganei al Universităţii din Tokyo de Agricultură şi Tehnologie, unde va începe conferinţa internaţională de Robotică: ICAMechS 2012.

Decoraţiuni japoneze.

În japoneză,

da = *hai*,

nu = *ie*.

Alcool japonez *sake*, ca ţuica, dar mai slab.

Metroul chinez din Guangzhou e mai modern decât cel din Tokyo (avea staţiile reprezentate pe un panou electronic în fiecare vagon).

La deschiderea conferinţei, petrecere cu mâncăruri şi băuturi japoneze. M-am întreţinut cu dr. *William A. Gruver*, profesor la Universitatea „Simon Fraser" din Burnaby, Canada, şi profesorul de cibernetică *Kevin Warvick*, de la Universitatea Reading din Marea Britanie.

Autorul, împreună cu Ifshin Banazadeh.

Am învăţat să număr până la 10 în japoneză.

1- *Ichi*
2- *Ni*
3- *San* (ca-n chineză)
4- *Yon* (ca-n română) [sau *Shi*]
5- *Go*
6- *Ro-ku*
7- *Na-na*
8- *Ha-ci*
9- *Kyū*
10- *Jyū*

Am plecat împreună cu *Ifshin Banazadeh* din Teheran, Universitatea Sharif, de Tehnologie. L-am întâlnit şi pe dr. *Mingcong Deng*, profesor la Universitatea de Agricultură şi tehnologie din Tokyo, organizatorul general al conferinţei.

19.09.2012 – Prof. *Kevin Warvick* din Anglia conferenţiază despre Experimente *Cyborg*. Un *cyborg* este un hibrid de om şi maşină. Notez:

- implanturi în organisme;
- substituiri de senzori (magneţi, infraroşii);
- rafinarea neuronilor;
- roboţi cu creier biologic (neuroni vii de la şoareci, puşi într-un sistem de multi-electrozi);
- creier care evoluează (auto-învaţă);
- stimularea creierului în adâncime, pentru bolnavii de Parkinson;
- mărirea memoriei, îmbunătăţirea simţurilor;
- sporirea vitezei de gândire, gândire multi-dimensională;
- comunicarea directă de la creier la creier sau de la creier la un braţ artificial (prin semnale);
- se încearcă implanţi în creier pentru a obţine supraputere, supramemorie, supravăz/auz etc.;
- roboţi cu creier de şoareci;
- în SUA se fac experimente pe maimuţe;
- *cyborg* = jumătate om, jumătate maşină.

Student şi profesor *Mahmud Nawahebi*, şi, respectiv, *Ken Nagusaka* (numele de familie a fost japonizat), emigraţi din Iran în Japonia, amândoi au învăţat japoneza.

Legătura la internet e atât de slabă la această conferinţă, că trimit cu greu un *e-mail*.

Profesorul Valeri Kroumov, la braţ cu autorul.

Profesorul *Valerii Kroumov* de la Universitatea de Ştiinţe din Okayama este bulgar de origine, emigrat în anul 1989. Vorbeşte, desigur, japoneza şi este căsătorit cu o localnică.

După masă, profesorul *Ikeda* de la Universitatea din Osaka, conferenţiază despre „Teoria Controlului: o tehnologie-cheie pentru Inovaţie”. Punctez:

- există multe teorii de control;
- stabilizarea unui sistem;
- folosirea de simulatoare;
- numărul de grade de libertate ale unui sistem dinamic;
- măsurarea disturbanţelor;
- excitarea sistemului;
- folosirea teoriei de control în monotehnică;
- modelarea structurii prin metoda elementului finit;
- optimizare;
- folosirea de filtre adaptive;
- determinarea acurateţii sistemului.

Cunoşti lumea, caracterul personelor, călătorind...

Voiam să văd Japonia şi pe japonezi la ei acasă. Ce fac ei de sunt aşa de dezvoltaţi? Un răspuns este că ei muncesc prea mult, din pasiune şi pentru perfecţiune; sunt periculoşi. Cum s-ajungi la nivelul lor?

Curios, la cantina universităţii plătim la automatul de la intrare şi primim cupoane cu felurile de mâncare comandată, pe care apoi le prezentăm bucătarilor.

400JYN pentru o salată verde şi un castron de orez cu sos (≈5,54$).

Mâncăruri japoneze.

Vecinii sunt mai importanţi decât rudele. (Proverb bulgar aflat de la *Valerii Kroumov*).

Noaptea în Tokyo. Mă plimb brambura pe străzi. Am petrecut cu Valerii într-un restaurant indian de lângă campusul Koganei, restaurant al cărui patron nu ştia bine nici japoneză, nici engleză!

Ăştia, cu biciclete lor pe trotuare, incomodează seara.

20.09.2012 – Mă descurc mai uşor în Japonia decât în China, fiindcă lumea pe stradă mai ştie engleză, deci pot întreba o adresă.

La orele de vârf (început/sfârşit de slujbă), oamenii mai moţăie prin metrouri.

În fiecare dimineaţă o iau pe jos de la hotelul meu la staţia Tachikawa, apoi cu metroul până la campusul Koganei al Universităţii, unde este conferinţa de Mecatronică.

Aerul umed, răcoarea şi verdeaţa mă binedispun.

De la automate, pe trotuare, cumpăr câte o sticluţă de lapte cu ciocolată (*milk chocolate*), rece, de mă unge pe suflet, mă înviorează, îmi dă o stare de veselie şi speranţe de viaţă.

N-am mai apucat să vizitez capitala niponă [Palatul Imperial, Muzeul de Ştiinţe (în mod special), Turnul din Tokyo, Muzeul de Artă *Mori*, Podul Curcubeu din Odaiba, Clădirea Metropolitană a Guvernului, Templul *Sen-soji* (Asakusa), Muzeul Naţional (*Ueno*)], ci doar magazinele şi buticurile care erau în calea mea. Plus discuţii cu participanţii la conferinţă, întrebări, comentarii la lucrări, încercări de colaborări.

Valerii Kroumov îmi spune că aş putea lucra sau face cercetare la Universitatea de Ştiinţe Okayama (Japonia) pentru o perioadă de câteva luni (ca-n China, la Guangzhou).

Profesorul pensionar *William Kruver*, de la universitatea Simon Fraser, din Canada, conferenţiază despre „Inteligenţa Distributivă: o dilemă schimbătoare”:

- sisteme robotice;
- roboţi humanoizi;
- robotica industrială;
- competiţii între roboţi;
- vehicule care merg singure (autonome şi teleghidate);
- roboţi de servicii casnice;
- roboţi medicali;
- roboţi spaţiali;
- roboţi personali;
- sisteme de subsisteme independente;
- internet de lucruri (nu doar de idei);
- o colonie de furnici este o distribuţie de inteligenţă între indivizi (mâncare, feromoni, comunicare);
- să funcţioneze sistemul în ciuda disturbărilor;
- operaţii preplanificate;
- auto-corecţii ale roboţilor;
- sisteme centralizate şi descentralizate;

Cu prof. Kevin Warwick (stânga) şi prof. William A. Gruver (dreapta).

- protocolul fiecărui sistem;
- conecţii simultane multiple şi servicii la multi-nivele;
- cooperare în cadrul competiţiei;
- sisteme cu multi-agenţi, fiecare cu acţiuni independente;
- elemente care să funcţioneze independent (amintind de cartea lui Arthur Koestler „The Ghost in the Machine", 1967, scriitor futurist!);
- reconfigurarea parţială dinamică folosind limbaje evoluate pentru a construi *chips* (*hardware*), circuite integrate;
- reţele care se auto-organizează (privind comunicarea între noduri);
- auto-localizare;
- NASA foloseşte redundanţa (dublura) pentru siguranţă privind roboţii.

Profesorul filipinez *Noel R. Estoperez*, de la Institutul de Tehnologie Iligan, despre energie alternativă.

Pe lângă *Luige Vlădăreanu*, *Victor Vlădăreanu* şi *Lucian Căpitanu* de la Academia Română din Bucureşti, plus *Gabriela Tonţ* de la Universitatea din Oradea, co-autori cu mine la lucrarea „Navigarea sistemelor robotice mobile folosind metoda bayesiană prin proiecţie virtuală", am mai văzut nume româneşti în program: *Iulian Tabără*, *Victor Moise*, *Ileana Dugăeşescu* de la Politehnica din

Bucureşti, iar de la Universitatea „Transilvania" din Braşov figura în program *Ionel Stareţu* şi *Alexandru Iţu*, dar niciunul nu a putut veni. Eu am prezentat două lucrări: cea colectivă, anterioară şi cea despre „Mase Neutrosofice". Azi, multe aplicaţii se fac prin accesarea internetului şi prin lucrarea efectivă prin internet.

Simulările în Matlab.

În 1997, în Protocolul de la Kyoto se propune reducerea de energie în perioada 2008-2012.

Studii cu reţele Neuralo-Artificiale. Reducerea energiei de dioxid de carbon. Folosirea de energie solară, eoliană, hidraulică, biologică (din plante). Energie reînnoibilă. În Japonia se folosesc turbine de vânt pentru generarea de energie în zona oceanului, la 50 km de ţărm.

Cu prof. Adrian Olaru.

Profesorul *Adrian Olaru* de la Universitatea Politehnică din Bucureşti a sosit în ultimul moment, împreună cu soţia lui.

A prezentat lucrarea „Optimizarea traiectoriilor spaţiale, folosind kinematici inverse, dinamici directe şi amortizor cu context inteligent cu reţea neurală proprie”. A invitat audienţa să participe la conferinţa de Robotică de anul viitor de la Bucureşti.

Studenţii graduaţi japonezi înţeleg engleza, dar vorbesc greu.

În marketul „Nakano”, cu o studentă indoneziancă.

S-au prezentat 60+ de lucrări din Japoni, 40+ din China şi doar una din SUA, a mea!

Banchetul la hotelul Grand Plaza, etajul 14 din Tokyo.
Au cântat studenţii universităţii noastre.

„Kan-pai" (*noroc*, în japoneză) şi „Nazdrave" (în bulgară), „Salud" (în spaniolă), „Cheers" în filipineză, ca şi în engleză.

Cu profesorul *Akira Inoue* de la Universitatea Okayoma, plec de la banchet cu trenul JR China până la Tachikawa, el coboară mai devreme: la Musashisakay.

Cel puţin, cât am stat în China trei luni, am învăţat să mănânc cu beţe!

Îi spun dlui *Adrian Olaru* (originar din Gorj), soţiei sale, profesoară de franceză (originară din Craiova) că pe noi ne leagă un patriotism... oltenesc.

Elevele japoneze poartă minijupuri ca uniformă şcolară! De culoare albastră, în carouri.

Un chioşc de ziare: ţigări, mărunţişuri. În japoneză e scris chiar *Kiosk*. Trec prin parcul Koganei.

Un student indonezian, dr. Valeri Kroumov, Autorul, prof. Cornelia Olaru, prof. Adrian Olaru, doi profesori asiatici.

Profesorul *Mingcong Deng* (chinez, dar japonizat) de la universitatea conferinţei (TUAT) conferenţiază despre „Noua Dezvoltare a Roboticii Agricole şi a Automaticii”:

- fitotehnologie;
- bio-masă;
- roboţi umani;
- lucrările prezentate la conferinţă sunt citate în IEEE Explorer;
- mecatronica medicală s-a dezvoltat recent;
- mecatronica pentru centrale nucleare radiate;
- se discută despre organizarea unei conferinţe mecatronice în România (organizatori vor fi, probabil, *Luige Vlădăreanu* şi *Adrian Olaru*);
- *Inter-Science*, editură în Marea Britanie, va publica revista de mecatronică.

Spre aeroport!

Casele, îngrămădite una în alta de o parte şi de alta a căii ferate.

Rar, se vede câte-o femeie în *kimono* pe stradă (portul tradiţional). Tot cu trenul 2907 de la Higashi-Koganei la Shinjuku, linia „JR Chuo", apoi 3110 până la Narita Terminal 1 (cu „Narita Express" circa o oră şi jumătate).

Din moment ce te-ai învăţat să călătoreşti, nu te mai poţi opri.

Trebuie să revin în Tokyo să vizitez partea turistică, fără a mai participa la vreo conferinţă.

În jungla urbană a Tokyo-ului.

Mircea Monu îmi scrie că numismatica japoneză e caracterizată de următoarele paradoxuri:

a. Moneda naţională (Yen), creată în 1871, nu are o singură subdiviziune (cum e regula în lume), ci două: *sen* (o sutime de yen) şi *rin* (o miime de yen);
b. Din anul 1953, ambele subdiviziuni sunt scoase din circulaţie;
c. Monedele şi bancnotele japoneze sunt doar de 1 yen şi de 5 yeni şi multipli de 10 ai acestora:

- monede: 1, 5, 10, 50, 100, 500;

- bancnote: 1.000, 5.000, 10.000 yeni (excepţie fiind bancnota de 2.000 yeni, emisă în anul 2000, în cinstea Mileniului al III-lea, care este mai rară!);

d. Deşi este a treia valută utilizată (ca pondere) în schimburile comerciale internaţionale din lume, yenul este foarte devalorizat: 1JYN = 0,01USD = 0.05 RON.

La aeroportul Narita, la televizor sunt lupte *Sumo* tipic japoneze: doi supergrăsani dizgraţioşi în mijlocul unui cerc se împing care să-l scoată afară din cerc pe celălalt sau să-l doboare la pământ.

Se încheie săptămâna unei noi aventuri ştiinţifice, pentru prima dată în Japonia. Voi mai avea puterea şi mijloacele financiare să mă implic şi în altele pe viitor? Condiţiile devin din ce în ce mai vitrege...

Cercetari Neutrosofice şi de Fuziune a Informaţiei la Universitatea de Ştiinţe din Okayama (2013-2014)

Prânz universitar la Okayama.

După cercetările de matematică aplicată la Air Force (SUNY IT) în statul New York din vara lui 2009, apoi la ENSIETA (Franţa) în vara lui 2010, pe urmă la Universitatea de Tehnologie din Guangzhou (China) toată vara lui 2012, iată că urmează Japonia!

Am primit o invitaţie de la Universitatea de Ştiinţe din Okayama, din partea preşedintelui Yoshio Hada, pentru o cercetare post-doctorală, privind logica Neutrosofică şi Teoria Dezert–Smarandache în Navigaţia Robotului Inteligent, pentru o lună de zile: 12 decembrie 2013-12 ianuarie 2014.

Japonezii, mai exigenţi: să le aduc *Letter of Intent* (Scrisoarea de intenţie), semnată de administraţia universităţii mele, deşi era în perioada vacanţei de iarnă, plus Certificat de Sănătate.

Cum n-aveam asigurare medicală, am plătit consultaţia 80$, înainte.

- De doi ani jumătate n-ai mai fost pe la noi, mi-a zis doctorul (Thomas E. Robinson, MD).

- Păi... din păcate, am fost sănătos!

Pentru personalul medical eşti client, nu pacient.

Ba cică n-am făcut imunizările. Mi-a recomandat vaccinuri pentru *tetanos*, *difterie* şi *tuşit* (*pertussis*), care mai costau încă 70$, dar am refuzat să fac.

Am citit pe internet că prin aceste injecţii te infectează cu alţi viruşi...

26.10.2013 – Mai mor prin cutremure japoneze!

Iar s-a zguduit pământul: cutremur de magnitudine 7.1, generând şi-un alt *tsunami* pe coasta japoneză estică de până la 40 cm. După şocul cutremurului şi *tsunami*-ului din 2011, care-a devastat centrala nucleară Dai-Ichi de la Fukushima, şi-a ucis 19.000 de persoane.

Sunt în enfervescenţă creatoare. Nu pot nici să dorm noaptea.

05.11.2013 – Primesc scrisoare de la Preşedintele Universităţii de Ştiinţe Okayama: „I am pleased to invite you to Research Institute of Science and Technology, Okayama University of Science to do post-doctoral research on *Neutrosophic Logic and Dezert–Smarandache Theory Used in Intelligent Robot Navigation* from December 12, 2013 to January 12, 2014."

Toate formalităţile sunt gata. Mi-am cumpărat şi-un dicţionar japonez-englez, englez-japonez, Webster, cu 12.000 de cuvinte, editat de Fujihiko Kaneda şi Bruce Rogers, Prentice Hall, 1983.

O să mai învâţ câteva cuvinte în afară de:

arigato = mulţumesc,
sakana = peşte.

10.11.2013 – Am făcut rezervarea la bilete electronice de avion pe ruta: Albuquerque – San Francisco – Osaka.

Formele curbe ale Pământului.

Zarurile au fost aruncate. O nouă aventură ştiinţifică mă aşteaptă. Ca zburător frecvent, câştig 275 de puncte la *SkyMiles* prin Expedia.com.

Crăciunul, Revelionul o să le petrec în Japonia.

Am invitat copiii să vină. Dar nici Mihai, nici Silviu n-au vrut. Au motivat că sunt radiaţii şi cutremure!

1.375,30$ biletul dus-întors.

22.11.2013 – Rezervare pentru parcarea maşinii: 50$ pe lună, plus 4$ pe zi ce trece peste. Total: 58$. La compania *Airport Parking*, lângă aeroportul din Albuquerque (I-25 şi Sunport).

Apăs cheia-telecomandă a maşinii.

- Unde eşti ?

- Aici, aici ! răspunde Nissan-ul din faruri licărind.

Am maşină deşteaptă. Cap de japonez. O găsesc în parcarea plină. Odată ieşind din restaurantul Shushi, seara, am apăsat cheia-comandă spre altă maşină care semăna cu a mea... Când colo, maşina din lateral şi-a aprins farurile.

11.12.2013 – Mircea Monu îmi urează „Drum bun” în japoneză: *sayonara*!

Zbor peste ocean.

Binedispus, pornesc la drum seara spre Albuquerque. Avionul e dimineaţă, a doua zi. Iar scriu în maşină, iar o să mă dau peste cap.

Am schimbat tactica: nu mă duc la miezul nopţii, ci dorm în Albuquerque la „Super 8", pe Blvd. Universităţii, nr. 2500. Camera 144, la nefumători. Costul: 46.33 $.

Curios să studiez psihologia japonezilor. De ce-s aşa de deştepţi? Ce pot deprinde de la ei?

Sunt în proces de învăţare permanentă.

Mă dezorientasem la ieşirea de pe I-40. În loc de 159D am scăpat pe 159B...

M-am descurcat ca Moromete al lui Marin Preda: cu întrebatul!

Am oprit la un Circle K, şi vânzătorul mi-a dat direcţii.

Am pierdut harta Albuquerque-ului... rutieră. Trebuie să-mi iau alta, *urgentos*!

Dar autostrăzile astea-s un desiş în junglă. Te-ncurci uşor.

Au introdus recent la aeroport o „lume rapidă" pentru călătorii frecvenţi, ca mine, şi nepotenţial terorişti. Pe biletul meu de îmbarcare la avion imprimaseră TSE Pre$\int$: sunt pre-verificat. Nu m-am descălţat, dar tot am trecut prin raze.

M-am forţat, înainte de plecare, să am lucrurile rezolvate: chiria pe ianuarie (800$ la Orleans Manor), televizorul (27.32$ la Comcast), telefonul fix şi internetul (58.41$ la Century Link).

Plus lansarea revistei mele „Neutrosophic Sets and Systems" cu câteva ore până să plec la aeroport. Primul număr: 10 articole, 70 de pagini mari pe două coloane. I-am făcut şi-un logo. Am colaboratori internaţionali, din: SUA, România, China, Maroc, Pakistan, Thailanda, Egipt; şi anume: Yun Ye, Muhammad Shabir, Mumtaz Ali, Munazza Naz, Fu Yuhua, A. A. Salama, Ştefan Vlăduţescu, Yanhui Guo, Abdulkadir Şengür, Said Broumi, Pingping Chi şi Peide Liu.

Articole despre măsuri şi integrale neutrosofice, coeficient de corelaţie între mulţimi neutrosofice, filtre neutrosofice, grup neutrosofic soft, algoritm de segmentare a imaginilor, puncte şi ideale crispe neutrosofice, comunicare neutrosofică şi decizii bazate pe atribuite multiple.

NSS 1/2013 conţine 10 lucrări şi 13 colaboratori (eu inclusiv): total 70 de pagini.

Adriana Răducan îmi scria că „munceşti prea mult", iar mama la telefon „mai odihneşte-te şi tu, nu mai scrie atâta"... Mă odihnesc când călătoresc. Fac odihnă... activă.

Autorul, japonizat.

Mihai: Să pui poze din Japonia pe *Facebook*.

Ar trebui să-mi cumpăr un *iPad* sau *iPhone* de la *Apple*. Să-mi notez direct electronic. Sau o tabletă. Pot să inserez şi poze prin text. Îmi completez memoriile din mers... Nu le mai dau la cules, şi-apoi să corectez confuziile...

Dar cu aceste noi tehnologii cibernetice, trăieşti mai mult în virtual decât în real.

S-a înmulţit numărul autiştilor.

Albuquerque – San Francisco – Osaka. Privind de sus deşertul vestic american. E ras ca-n palmă. Stâncos. Şi pare aproape. Iar avionul parcă stă, ca elicopterul, ori se mişcă puţin faţă de sol, ca furnica. Sclipeşte zăpada pe vârful Munţilor Stâncoşi parc-ar fi de argint.

Japonezii ăştia electronizaţi până în vârful acului, ce lecţie o să-mi dea? Eu – ce sentimente o să mă întorc?

Îmi place să m-aventurez în (ne)cunoscut...

M-am obişnuit să scriu în orice condiţii. În orice locuri: sub stres.

Sunt în opoziţie. Dacă cineva mă obstrucţionează, mai tare mă-ntărâtă.

Anul acesta am trecut din America fie un ocean, fie altul, în patru drumuri. Către România, către China şi-acum sper Japonia.

Călătorind, întinereşti. Întinerind, călătoreşti.

United Airline 6234 face un cerc deasupra San Francisco-ului, trecând peste podul din golf.

Va mai trece o jumătate de secol până avioanele de călători vor zbura fără piloţi, ca dronele? Cum funcţionează *tram*-urile automate în aeroparturi...

Vor exista coridoare aeriene, calculate micronic, încât avionul să „meargă" perfect ca trenul pe şine?

Plecat miercuri seara din Gallup, 11 decembrie 2013, am ajuns vineri, 13 decembrie, după amiază (16:25),

la Aeroportul Internaţional Kansai (KIX), care e pe apă, din Osaka. Maşina am lăsat-o în Albuquerque, parcată pe rândul C, locul 16W, pentru o lună de zile.

În Osaka, m-a aşteptat prof. univ. dr. Valeri Kroumov de la Departamentul de Inginerie Electronică şi Electrică al Universităţii de Ştiinţe Okayama. Este emigrant bulgar, căsătorit cu o localnică.

Am schimbat în aeroport 300$ la rata 1 dolar la 98,67 yeni.

Staţia de tren din Osaka.

Patru bagaje am cărat cu mine. Dintre care geamantanul mare, roşcat şi umflat cu haine, cărţi şi manuscrise. Dat la *check in* laptop-ul şi USB-ul cu arhiva electronică, plus calculatorul TI-92, *mouse*-ul mic, *pad*-ul, şi cablurile într-o geantă neagră.

Nelipsitul rucsac albastru cu prosoape, fes, şi de citit şi de scris pe avion. Şi-ncă un geamantanuş pe rotile.

Trei trenuri am schimbat de la aeroport până în Okayama. Circa 110$ biletele de persoană. Japonia e cea mai scumpă ţară din lume.

Exotismul ideogramelor japoneze. Felicitare de An Nou.

În staţia Shinkansen observ exotismul celor 2000 de ideograme pe care japonezii le tot învaţă începând de la şcoala elementară până la liceu!

Au încercat prin anii ’70 să schimbe pe alfabetul latin, dar n-au putut rupe tradiţia.

Avantajul indeogramelor este că citeşti imediat, n-o mai iei pe litere. Dezavantajul: e greu să le-nveţi pe toate...

Limba niponă e unitară, în toată ţara, deci s-ar putea renunţa la ideograme.

Cu chinezii, e altă poveste: ei au 59 de dialecte, care nu se-nţeleg verbal între ele, dar se-nţeleg în scris. Ideogramele îi unesc pe chinezi.

La fel ca la cifrele arabe: scrii 1, 2, 3 şi aşa mai departe, înţelege orice persoană de pe glob, dar citeşte în limba sa.

Japonia are forma unei banane pe hârtie. În centru sunt munţii, unde trăiesc puţini oameni. Populaţia este însă extrem de densă pe margini. Astfel că, de la Osaka la Okayama, era clădire după clădire, de parc-ar fi fost un singur oraş. Cam aşa este întreaga ţară. Suprapopulată. Suferă de lipsă de spaţiu.

Nişte trenuri rapide, cu botul prelung şi ascuţit, ca de avion. Ating 300 km/h. Ce să vezi din viteza aceea! Dar nu erau pe pernă electromagnetică.

17 ore diferenţa de fus orar între Albequerque şi Okayama. De fapt socotesc mai simplu astfel: adun cu 7 ore la ceasul meu din Okayama (ca să fac 24), şi scad o zi.

Străzi înguste de abia trece o maşină pe lângă alta. Am fost cazat la dormitorul de străini al universităţii: International House, Kake Educational Institution 4-6-1, Tsushima-higashi, 3-chome, Kita-ku, oraşul Okayama, 700-0005.

Valeri mi-a procurat un celular japonez. Normal că nu înţeleg nimic, dar mi-a arătat cum să-i dau lui telefon în caz de nevoie. Numărul japonez de telefon al meu: 070-5052-4391.

Multe biciclete şi în Japonia. Valeri are o super-maşină Toyota Crown Athlet. A costat 40.000$! Albă. Volanul pe dreapta, circulaţia pe stânga (ca-n Anglia). El nu mai poate să conducă pe dreapta (în Bulgaria a condus).

Maşina are GPS: arăta şi cum făcea parcarea cu spatele, discutând la telefon cu soţia lui, Keiko, prin ecranul de la bord. Ca două maşini care vorbeau între ele! În societate, femeile japoneze merg în spatele bărbaţilor.

În Europa este invers: bărbaţii-s politicoşi şi le lasă pe femei în faţă.

Am târguit la reţeaua de magazine „Marunaka”. Pe urmă m-au invitat la restaurantul „Cocoşul” să cinăm. A fost o zi plină ochi. Picam de somn şi oboseală.

14.12.2013 – În clădirea străinilor mai locuiesc două americance (*exchange students*). Majoritatea studenţilor străini sunt din Asia (în special din China, Coreea şi Indonezia). Din Europa şi America – puţini.

Scări urcând spre universitate.

Studiază cultura şi civilizaţia niponă. Universitatea de Ştiinţe Okayama oferă clase gratuite de japoneză.

Gramatica limbii japoneze e uşoară. Verbele n-au conjugări, substantivele n-au cazuri, adjectivele n-au declinări. Nu există plural (ca în chineză)!

Verbele au timpurile: trecut, trecut continuu, prezent, prezent continuu.

Nu există gen masculin, feminin, neutru.

Verbul se pune la sfârşitul propoziţiei.

Adjectivul se pune în faţa substantivului.

Verbele nu au viitor (ca-n chineză). Se folosesc adverbele de timp pentru a indica viitorul.

Analog, pluralul se formează punând înainte un numeral sau un adverb numeric.

Surprinzător, limba niponă este vocalică. Procentul de vocale îl depăşeşte pe cel de consoane. Rar întâlneşti două consoane alăturate într-un cuvânt. Se observă acest lucru din patronimele japoneze (geografice şi de persoane). În japoneză nu există consoanele *L* (pronunţat *R*) şi *V* (pronunţat *B*).

Apartamentul în care stau are un mic hol, o cameră de zi (cu televizor plat, frigider, o canapea pe care stau acum şi scriu, un dulap şi o masă cu două scaune), un dormitor cu un pat mic, o bucătărie cu *microwave*, o plită, dulăpior cu vase şi veselă şi o chiuvetă, plus toaleta, cu cadă. Mi-am pus căldura la 28°C.

Pe canalul NHK, demonstraţii cu un robot care urcă şi coboară scările (prin telecomandă sau fără).

La fel ca în China, port mereu adresa mea scrisă în japoneză. Taximetriştii nu ştiu să citească literele latine. Chiar şi structura adresei este ciudată: „4-6-1” înseamnă: partea a patra din oraşul Okayama, subpartea a şasea, clădirea 1. Trushima-higashi este numele cartierului, iar „3-chome” este blocul de case.

Prof. V. Kroumov şi studenţii săi, experimentând pendulul invers.

15.12.2013 – Am vizitat localurile Universităţii de Ştiinţe din Okayama. Valeri este în clădirea 20. Am intrat în laboratorul său de cercetare. Dr. Valeri Kroumov este

directorul Institutului de Cercetare Tehnologică al Universităţii de Ştiinţe din Okayama.

Ne-am cunoscut prima dată în toamna lui 2012, la o conferinţă internaţională de mecatronică din Tokyo. Nu mai fusesem până atunci în Ţara Soarelui-Răsare.

Doi roboţei pe rotiţe avea într-o sală. M-a fascinat cu *inverted pendulum*. Valeri este inginer de formaţie, om practic. Eu sunt (prea) teoretic. Continuu obsedat să găsesc întrebuinţări...

Teoria fără aplicaţii e ca o masturbare!, râde Valeri.

Studenţii săi în programe graduate folosesc *Teoria Controlului* şi *Logica Fuzzy* în stabilizarea pendulului. În Teoria Controlului se folosesc ecuaţii diferenţiale neliniare, însă în jurul poziţiei de echilibru, pe o mică vecinătate sunt liniarizate.

În experimentul lor se foloseşte un senzor care înregistrează la intervale de microsecunde unghiul şi viteza pendulului.

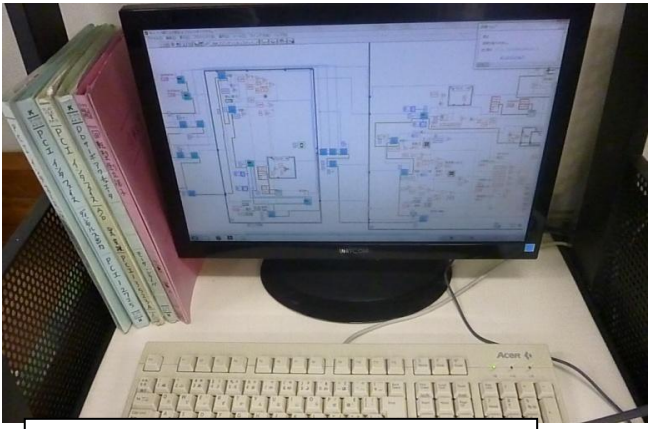

Software pentru pendulul invers realizat de studentul Ryuta Fukumitsu.

Apoi, un motoraş mişcă pendulul în direcţia în care acesta este înclinat, pentru a-i schimba centrul de greutate şi a-l readuce în poziţia perpendiculară. (Cum ne jucam când eram copii şi ţineam un băţ lung pe un vârf de deget).

Principiul de *inverted pendulum* se foloseşte în *Segway*, acele căruţele cu două roţi pe care umblă poliţiştii prin *mall*-uri.

Când le-am zărit prin filme, mă gândeam că e greu să-ţi ţii echilibrul, dar echilibrul în fond îl ţine computerul pe principiul pendulului invers.

Acest principiu se foloseşte şi la reducerea jocului la roţile de tracţiune ale unui vehicol.

Invenţiile poţi să ţi le vinzi la o companie japoneză, să devii milionar. Dar mai întâi să le patentezi. După comentări la tablă câteva ore şi planuri, am ajuns la concluzia că s-ar putea folosi logica neutrosofică în locul celei fuzzy pentru controlul pendulului inversat.

Duminică la prânz, căutând un restaurant să mâncăm. Nu mă aşteptam să fie înghesuială şi aici...

La vreo două restaurante trebuia să aşteptăm o oră până să ne servească.

Ne-am tot fâţâit prin oraş.

Până la urmă, ne-am mulţumit cu un... *burger-king*!

Cu toate că eu doream numai bucate japoneze, băuturi japoneze, lucruri japoneze...

Mâncărurile japoneze sunt prezentate ca la o galerie de artă a culorilor.

16.12.2013 – Problemă mare cu gunoiul!

Trebuie să-l împarţi în trei categorii: aluminiu, plastic şi care se arde. Cel care se arde se pune în pungi speciale, galbene, cumpărate de la magazin.

Şi doar luni şi joi, înainte de ora 8 dimineaţa arunci gunoiul.

Dacă arunci conserve, ca să nu miroase, trebuie să le speli după ce-ai consumat conţinutul.

Gunoiul care se arde, m-a sfătuit Valeri, pot să-l aduc, însă, la Universitate şi să-l arunc acolo.

Strictețe asemănătoare este şi în Germania privind salubritatea.

Mulţi poartă măşti la gură şi la nas din trei motive: să umezească aerul uscat, să nu transmită microbi dacă sunt bolnavi şi să nu inhaleze microbi din aer.

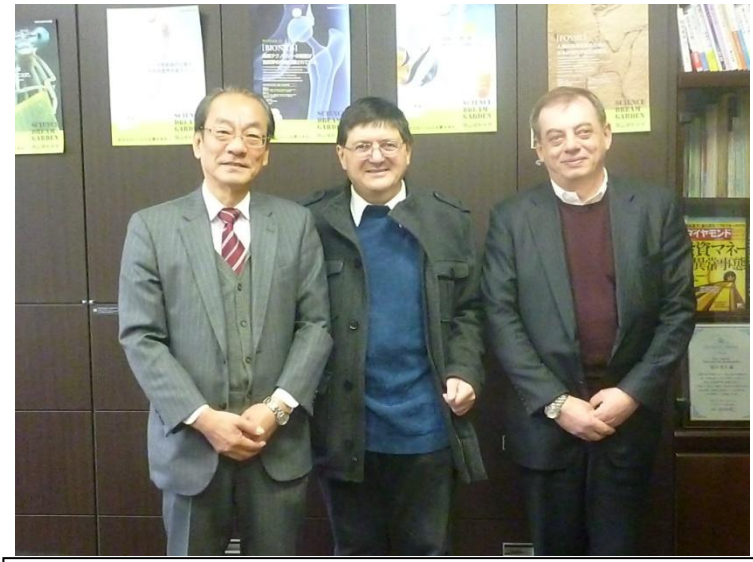

Autorul, între preşedintele Yoshio Hada al Universităţii de Ştiinţe din Okayama (stânga) şi prof. Valeri Kroumov (dreapta).

M-a primit Preşedintele Universităţii de Ştiinţe din Okayama, dr. Yoshio Hada şi m-a servit cu ceai. Învăţasem cum să spun „bună dimineaţa" (*ohayou gozaimasu*) şi tot repetam pe coridor să nu uit. Am donat câteva cărţi de-ale mele de măsură neutrosofică, structuri algebrice (cu prof. Vasanta) şi de geometrie (cu prof. Pătraşcu), plus exemplare din revista *Progress in Physics* (pe care o editez cu Dimitri Rabounski şi Larissa Borissova), la Biblioteca Universităţii de Ştiinţe din Okayama.

Răsuflasem că m-am uşurat de greutate, însă m-am încărcat la loc cu şapte reviste ale universităţii (în japoneză) *Bulletin of the Research Institute of Technology*, nr. 31, 2013, unde aveam un articol în cooperare cu Kimishiro Okuyama, Mohd Anasri şi Valeri Kroumov, numit „Mobile Robot Navigation Using Artificial Landmarks and GPS", pp. 46-51.

După care, studenţii lui Valeri: Ryuta Fukumutsu, Hiroki Sato şi Takahiro Fujisawa au făcut experimentul cu „pendulul inversat". Pendulul s-a „înţepenit" pur şi simplu în sus.

Roboţi folosind teoria controlului şi controlul fuzzy.

Japonezii nu se îmbrăţişează, nici măcar nu dau mâna. Fac doar plecăciuni, în semn de salut, din cap şi aduşi din spate.

Nu pot prinde niciun program în engleză la televizorul din cameră. Mă mulţumesc cu muzică şi jocuri. Pe canalul 4 RNC văd faze de fotbal din turneul FIFA din Maroc. De aici îmi merge legătura la internet. Valeri a decodat un *router* şi mi l-a instalat. Mi-am adus *laptop*-ul şi un USB cu toată arhiva electronică. Pot lucra din plin, ca acasă. Am şi cărţi de citit, îmi extind incursiunea mea în statistici. Consider că domeniul neutrosoficelor se poate extinde la multe domenii.

Numele meu în japoneză s-ar citi *Frorentin Sumarandace*. (Nu există litera *L* în japoneză. Pronunţă în locul ei un fel de *R*).

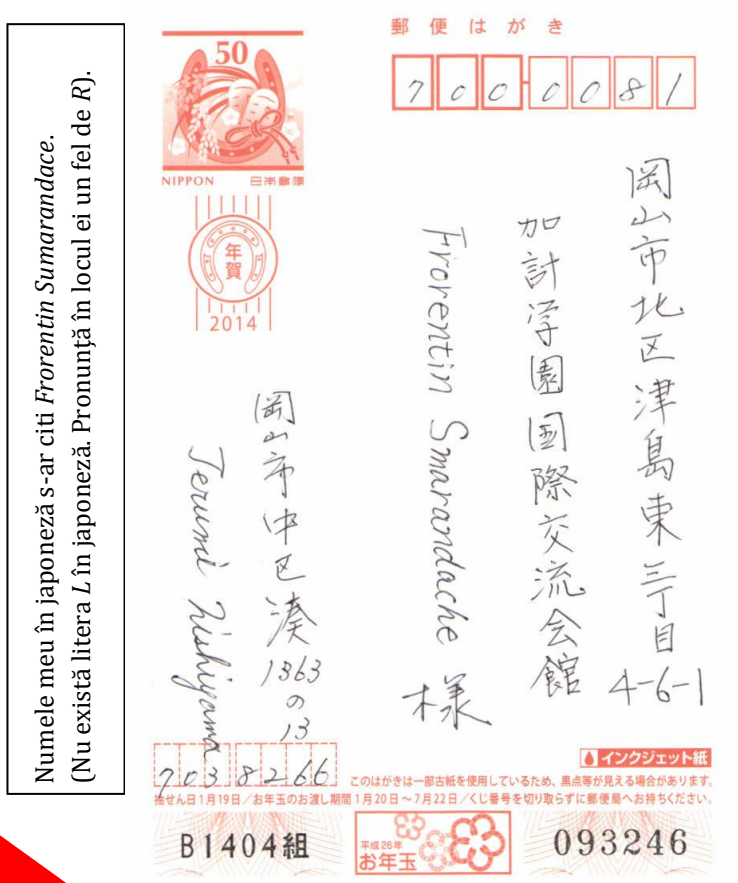

17.12.2013 – La intrarea principală în Universitate există statuia fondatorului acesteia, Tsutomu Kake (1923-2008).

Studenţii se-ntorc seara de la cursuri pe biciclete; trec urcând ca vijelia pe coastă în jos. Au parcări speciale, parc-ar fi pline de sârmă – numai de biciclete, una lângă alta. Mă mir cum o găseşte fiecare pe a lui.

Cu farurile aprinse. Nu era unul fără! Zic: ia uite o lume perfectă! Unde-i lege, nu-i tocmeală!

In Gradina Korakuen din Okayama.

bi-rú = bere
hai = da
ii-e = nu
dó-mó = cu plăcere, mulţumesc
ohaio-gozaimas = bună dimineaţa
kanpai = noroc
iidesne = e bine
kakaku = preţ
kaki-tomeru = scrieţi!
niwa = grădină
aruku = a merge

Am prezentat la Institutul de Cercetări al Universităţii, în engleză, desigur, „Avansări şi Aplicaţii ale Teoriei Dezert-Smarandache”, de la orele 15:00 la 17:00.

Au asistat studenţi la *Bachelor*, masterat sau doctorat (printre care şi Kimihiro Okuyama şi Fu Hai Lin, ultimul, un chinez emigrat în Japonia) şi profesori de la Facultatea de Inginerie a Universităţii de Ştiinţe Okayama şi de la Universitatea (de Stat) Okayama, printre care profesorul de Inginerie a Sistemelor şi Teoria Controlului, dr. Akira Inoue, pe care-l întâlnisem anul trecut la Conferinţa Internaţională de Mecatronică din Tokyo.

Se interesau mai mult de aplicaţii, în special în robotică.

TDSm s-a folosit în fuziunea informaţiei provenite de la senzorii robotului, în scopul optimizării ei şi luării de decizii. În autolocalizarea robotului. În construirea unei hărţi a mediului din jurul roboţilor. În evitarea obstacolelor (cu ajutorul sonarului). În trasportarea deşeurilor nucleare.

Totuşi, la Fukushima, când a explodat reactorul nuclear, au fost trimişi roboţi japonezi, care n-au făcut mare lucru, pentru că nu se puteau deplasa prin mormanele de resturi, dărâmături.

Studenţii lui Valeri folosesc softul *LabView*, cu programare în limbajul C, pentru experimentele de laborator.

Am dinat la restaurantul „Gusto", care a fost chiar gustos!, împreună cu Valeri şi un grup de studenţi. Am mâncat cu beţele.

Pe urmă, la cofetăria „Kan", să mai stăm la vorbă.

18.12.2013 – Super-Maşina lui Valeri are la bord televizor, internet, telefon şi GPS.

Japonia şi, surprinzător, Italia sunt ţările cu populaţia cea mai îmbătrânită de pe glob.

Căsătorii puţine, natalitatea scăzută.

În faţa intrării principale a Universităţii de Ştiinţe din Okayama.

Mă rugaseră băieţii să le trimit poze nipone. Am expediat şi la prieteni, colaboratori.

Îmi scrie Ştefan Vlăduţescu din Craiova: „Prin fotografiile dvs. am fost şi eu în Japonia!

M-am uitat cu atenţie la ele şi am văzut exemple de fuziune calitativă.

Succes unui oltean din Bălceşti care ţine lecţii în Japonia!”

A plouat toată ziua. Mărunt.

Plimbarea de seară cu umbrela, pe strada ce duce de la casa de oaspeţi la universitate.

Mă uit la televizor pe canalul 1NHK la un film japonez. Nu înţeleg acţiunea, dar...

20.12.2013 – De dimineaţă a fulguit puţin. Cam rar zăpadă în Okayama.

La trei după-amiază am fost introdus în Senatul Universităţii. M-a prezentat prof. Kroumov, iar eu am vorbit câteva minute despre activitatea mea de cercetare în Okayama, folosirea logicilor fuzzy şi neutrosofică în robotică şi despre scrierea de articole ştiinţifice pentru Buletinul Institutului de Cercetări Tehnologice al Universităţii de Ştiinţe din Okayama.

наздраве! *(nazdravie* = noroc, în bulgară).

Suntem în Hotelul Plaza din Okayama.

Bō nen kay, sărbătoarea de „uitare a anului", în traducere *mot-à-mot* din japoneză. De la 7 la 9 seara.

Cu o femeie urâtă te obişnuieşti după trei zile, cu o femeie frumoasă ai dureri de cap după trei zile (proverb japonez).

Împreună cu Departamentul de Inginerie, Preşedintele Universităţii citeşte bilanţul. Rar vreo femeie, numai bărbaţi în departamentul ingineresc. Ele predau materii uşoare: engleză, administraţie.

Stau lângă profesorii Takami Toshihiro (specializat în dinamica fluidelor şi transporturi tulburente), Satoshi Yamada (control inteligent şi algoritm de învăţare), Kengo Katayama (algoritmi de optimizare), Masakaza Niikura (*liaison* industrial), Fujinato Shinsaku şi Shujiro Dohta (inginerie mecanică inteligentă).

Am câştigat şi-un cadou de Crăciun: un pachet de cafea la tragerea de numere (*deno rókú* = D-6).

Kanpai! (noroc, în japoneză).

Am schimbat câteva cuvinte cu şeful departamentului administrativ, dr. Ishida.

Un profesor ne-a zis că auzise de românul Hagi şi de bulgarul Stoicikov, fotbalişti celebri de când jucau la F.C. Barcelona şi că România nu s-a calificat la Campionatul Mondial din Brazilia în 2014. Grecia ne-a eliminat la baraj (nu ştiam) şi va fi în grupă cu Japonia.

Am ieşit seara prin centrul oraşului, pe jos.

Omotenashi = ospitalitate.

Un spectacol de superbe lumini ale străzii.

Vizite la Fukuyama, Hiroshima şi Kurashiki (2013)

În Kurashiki.

21.12.2013 – La 9:30 dimineaţa, împreună cu Valeri şi Terumi (o prietenă de familie de-a lui), ne pornim spre Hiroshima, la 150 km de Okayama.

Valeri şi-a programat maşina pe noua direcţie. Maşină vorbitoare! Pe ecranul bordului, cu harta rutieră, ne-arată unde ne găsim, dar ne şi spune (în japoneză, desigur.)

Peste 300 de metri la dreapta, şi-apare traseul şi săgeata cu direcţia pe ecran. Dacă şoferul schimbă direcţia, maşina se supără şi nu mai vorbeşte un timp. Însă, curând, îşi reia îndrumările. Ne spune şi timpul estimat când ar trebui să ajungem în Hiroshima.

- Aşa maşină deşteaptă n-am mai întâlnit până acum!, exclam Valeri şi japoneza râd.

Harta se poate mări, pentru detalii, sau micşora, pentru vederea de ansamblu [*zoom in* sau *zoom out*].

Taxa de autostradă *(toll)* i se înregistrează automat şoferului pe cartea de credit, fără să mai oprească, bariera se deschide singură când trece maşina.

Autostrada (*ExpressWay*) se numeşte Sanyo. Viteza maximă e 80 km/h, dar majoritatea vehiculelor au 100-120 km/h.

E regiune muntoasă şi trecem prin zeci de tunele cu ventilatoare la intrare, prinse de plafon.

Maşinuţe cubice, simpatice pe drum. Un nou design japonez, firma Nissan.

Valeri şi-a conectat pe distanţă scurtă (*short range*) celularul la maşină. Când îi telefonează cineva, parcă discută cu maşina. În parcare, dac-a uitat vreun geam deschis sau o uşă neblocată, maşina îi trimite *e-mail* la celular, să-l anunţe.

De la bord se reglează şi temperatura. Valeri o fixează la 27◦C.

Mă-ntreabă colegii la universitate:

- *How is your impression about Japon?*
- *High!,* răspund.

Ei zâmbesc.

Am ajuns în Hiroshima după un popas în Fukuyama, unde m-am umflat iar de biscuiţi cu susan, ciocolăţele, rulade japoneze...

Nu m-am putut abţine, parcă-mi făceau cu ochiul.

Ne-am dus ţintă la „Peace Memorial Park" [Parcul Memorial al Păcii], unde există un muzeu dedicat bombei atomice.

Eram mort de nerăbdare să vin aici...

Hiroshima, numit „Oraşul de Apă", se află în delta râului Otagowa, la vărsare în marea Seto, care-i o mare interioară. Fondat de Mori Terumoto (1553-1625), care a construit în 1589 un castel, s-a format oraş-cetate, ca-n vremurile feudaliste, ce s-a dezvoltat în perioadele Fukushima şi Asado.

Între 1603- 1867 (perioada Edo, Edo fiind vechiul nume al capitalei Tokyo) progresează ingi-neria civilă. Succesorii lui Mori Terumoto, Fukushima Masanori şi apoi Asano Nagaakira, extind domeniile lor. În jurul castelului, apăreau plantaţii de orez.

La 1820, Hiroshima devine al şaselea oraş japonez, după Edo, Osaka, Kyoto, Nafoya şi Kanazawa, cu o populaţie excedând 60.000 de locuitori.

Hiroshima în noapte.

Oraşul se modernizează în urma reformelor Împă-ratului Meiji, costruind drumuri (cel mai renumit fiind Sanyo) şi poduri în stil vestic.

Urmează Războiul Sino-Japonez (1894-1895), care dă Hiroshimei un caracter militar. Între 1912-1923 se introduc electricitatea, gazul, apa şi canalizarea.

Se înalţă clădiri din fier şi beton, se organizează transporturile rutiere. Se dezvoltă portul maritim Ujina şi staţia faroviară Hiroshima.

Învăţământul elementar este frecventat de 99% dintre copii, şi se înfiinţează universităţi la începutul anilor 1900. În 1929, Hiroshima îşi anexează şapte orăşele şi sate vecine. Construieşte o bibliotecă publică şi înfiinţează o staţie de radio.

Între 1904-1905 avusese loc războiul Ruso-Japonez din care japonezii ieşiseră câştigători.

Cu Terumi Nishiyama, în Hiroshima.

După perioada de înflorire economică Taisho (1912-1926), urmeaza recesiunea şi apoi Marea Depresie. Pentru a distrage atenţia poporului, guvernul japonez da vina pe... China.

Incidentul Manchurian din 1931 declanşează Războiul de 15 ani cu China (1931-1945), escaladând la apogeul său în 1937.

Războiul din Pacific izbucneşte în 1941 când Japonia atacă Peninsula Malaeziană şi portul american Pearl Harbor din Hawaii la 7 decembrie.

După victorii japoneze rapide, răsunătoare la început, urmează declinul, începând de la mijlocul lui iunie 1942 şi din august 1942 (Bătălia de la Guadal-canal).

În războiul cu China, japonezii ocupaseră multe oraşe chineze, culminând cu capitala Nanking în decembrie 1937.

Dar se estimează că armata japoneză a masacrat între 100.000-300.000 de chinezi.

Industria de război se dezvoltă în Hiroshima, construindu-se vapoare de către compania de Industrii Grele Mitsubishi (în 1943) şi un aeroport militar.

Impedimentele războaielor încep să se-arate. Se introduc raţiile la orez, combustibil şi alte produse de larg consum.

Se evacuează copiii din oraşe în temple la ţară. Se introduce Ordinul de Mobilizare Naţională (1939) a civililor pentru lucrat în industria militară. Se aduc lucrători forţaţi din coloniile japoneze de atunci, Korea şi Taiwan. Se construiesc adăposturi împotriva raidurilor aeriene.

Femeile cos *sennimbari* (îmbrăcăminţi albe, însăilate cu fire roşii), care se dădeau soldaţilor ce plecau pe front pentru a le purta noroc şi viaţă lungă.

Ţara întreagă era educată într-un militarism total, folosind şi slogane, precum: „Extravaganţa este inamicul!”, „Să faci fără, până vom învinge!” sau formarea mişcării de mobilizare naţională.

Totul pentru a trece peste austeritatea vieţii.

Fanatismul japonez în luptă n-a putut fi oprit decât prin... bomba atomică!

Dar cum începe epoca nucleară? Fizicianul francez Antoine Herni Bequerel descoperă în 1896 că uraniul emite nişte raze care pătrund prin orice material.

Celebra Marie Curie, de origine poloneză, dar naturalizată franceză, determină că atomul uraniului emite razele, iar acest fenomen îl numeşte „radioactivitate”.

Se descoperă electronul, ca parte din atom.

Modelul Standard al Atomului este explicat: nucleul format din protoni şi neutroni în centru, iar electronii orbitând nucleul. 1 atom = 1/100.000.000 cm, iar 1 nucleu = 1/100.000 din atom.

Protonii (de încărcătură pozitivă) şi neutronii (încărcătură neutră) au mase aproape egale. Electronul e negativ.

În 1938, Otto Hahn, în Germania, descoperă fisiunea nucleelor atomice, proces care eliberează teribil de multă energie. Şi Lise Meitner explică teoretic fenomenul.

Nemţii se apucaseră de fabricarea bombei atomice, construind o uzină de apă grea în Scandinavia, ceea ce a trezit frica aliaţilor.

Masa critică este minimă de material fisionabil, care poate susţine o reacţie de fisiune în lanţ.

Trei tipuri de radiaţii s-au descoperit: raze alfa (pozitive) care pot fi stopate de o coală de hârtie; raze beta (negative), care pot fi stopate de o placă de lemn; şi raze gamma (neutre) care penetrează chiar şi plăci de plumb.

Izotopii sunt atomii unui element chimic care au acelaşi număr diferit de neutroni. Masa unui atom este egală cu numărul de protoni, plus numărul de neutroni.

Atomii instabili, care se numesc şi radioizotopi, se descompun. Un atom stabil are un număr specific de neutroni. Radioizotopii, când se „sparg", eliberează radiaţii: alfa, beta, gamma etc.

Pentru a declanşa o reacţie nucleară, nucleul poate fi bombardat cu particule pozitive, însă este dificil ca acestea să pătrundă forţa puternică ce ţine nucleul împreună, ele fiind respinse. Neutronii însă nu sunt respinşi, neavând aceeaşi încărcătură electrică ca nucleul, care e pozitiv.

Un neutron este absorbit de către nucleu, făcând protonii să se respingă între ei; şi producând astfel *fisiunea nucleară* (ruperea nucleului în două nuclee), eliberând însă şi o cantitate enormă de energie. Dintre elementele naturale, uraniul este cel mai greu. De aceea a fost ales primul. Neutronul, pătrunzând în nucleu, care posedă o mare energie şi este foarte instabil, determină divizarea nucleului, deoarece nucleul încearcă să-şi refacă stabi-litatea. În procesul de divizare nucleară, alţi neutroni se desprind liberi şi lovesc alte nuclee, iar acest lucru se produce în mod accelerat, generând o serie de reacţii, numit *reacţie de fisiuni în lanţ*.

Un grup de oameni de ştiinţă în America, printre care şi Albert Einstein, semnează o scrisoare compusă de Leo Szilard, şi o înaintează Preşedintelui Statelor Unite, Theodor Roosevelt, să dezvolte o nouă armă: bomba atomică. Roosevelt aprobă şi cercetarea începe în octombrie 1939, numită Proiectul „Manhattan", care a costat 2 miliarde de dolari, a implicat 120.000 de persoane şi a durat până la sfârşitul anului 1945. S-a fabricat o bombă cu *uraniu* (pentru Hiroshima), şi alta cu *plutoniu* (pentru Nagasaki). Generalul de Brigadă Leslie R. Groves răspundea de proiect şi l-a numit pe J. Robert Oppenheimer ca director. Locul cercetării: Los Alamos, New Mexico. De aceea, când le-am spus colegilor japonezi, la serata facultăţii de inginerie, că-s din New Mexico, au exclamat:

- Aha, de la bombă!

Şi nemţii încercaseră fabricarea bombei A(tomice), dar abandonaseră proiectul în 1942.

Izotopul de uraniu U-238 absoarbe neutroni fără să se descompună, pe când izotopul U-235 se descompune prin absorţie de neutroni. Însă U-238 se găseşte în proporţie de 99.3%, în timp ce U-235 numai în proporţie de 0.7%. Deci procentul de U-235 trebuia mărit, adică uraniul îmbogăţit. S-a descoperit că plutoniul Pu-239, care este un ele-ment artificial creat prin absorţia de către U-238 a unui neutron, este mai greu decât U-235. De aceea, s-a fabricat şi o bombă de plutoniu care, fiind mai complexă ca struc-tură, trebuia testată.

Aşadar, primul test atomic a avut loc la 16 iulie 1945, în deşert, lângă Alamogordo în New Mexico. (Am vizitat acest orăşel plat şi deşertul din jur). De pe turnul de oţel având 30 metri înălţime a fost plasată o bombă de plutoniu şi apoi detonată. N-a mai rămas din turn decât nişte fiare răsucite la fundaţie. Energia eliberată de bombă a fost estimată la 18 kilotone de TNT.

Alamogordo, locul unde a avut loc primul test atomic.

Fabricarea bombei a fost ţinută ultra-secretă. La Conferinţa de la Yalta din februarie 1945, care ne-a afectat şi pe noi, şi unde lumea a fost reîmpărţită, Stalin le-a promis lui Rooservelt şi Churchill că va declara război Japoniei la trei luni după ce Germania o să capituleze. Roosevelt moare la 12 aprilie 1945, iar Harry Truman, vice-preşedinte la acea dată, devine preşedinte. Truman nu ştiuse nimic despre fabricarea bombei A.

Se aleg 17 oraşe ca posibile ţinte. Se caută topografia cea mai favorabilă unei lovituri capitale. Raidurile aeriene americane asupra acestor ţinte sunt interzise, pentru a putea studia cu acurateţe efectele bombei A.

Se propune atacul atomic fără avertizarea inamicului, dar un grup de oameni de ştiinţă care lucrează la fabricarea bombei, în frunte cu James Franck, se opun.

SUA vroia ca, prin bomba atomică, sfârşind războiul, să limiteze influenţa sovietică în estul Asiei. Prin declaraţia de la Postdam, din 26 iulie 1945, se cere capitularea necondiţionată a Japoniei. Guvernul japonez refuză. Colonelul Tibbets este numit la comanda bombar-dierului B-29, destinat aruncării primei bombe atomice. Avionul este botezat „Enola Gay", după numele mamei lui Tibbets, pilot experimentat. Bomba A, numită *Little Boy*, avea 4 tone în greutate, 3 metri lungime şi diametrul de 0,7 metri.

Little Boy, la Muzeul Național USAF.

Avionul a fost remodelat la baza militară Wiendover din statul Utah. *Enola Gay* a avut la bord un echipaj de 12 membri, care la începutul lui iulie 1945 s-au deplasat în insula Tinian din Pacific, la sud-est de Japonia. Bomba de uraniu a sosit pe 26 iulie, într-un crucişător greu.

Pe 2 august, s-a dat ordin ca bomba să fie aruncată pe 6 august la Hiroshima, Kokura sau Nagasaki.

Avioanele de recunoaştere au plecat după miezul nopţii de 5 spre 6 august, să investigheze vremea în cele trei oraşe. Cum în Hiroshima era cer senin, soarta oraşului a fost hărăzită.

La 8:15 dimineaţa, pe 6 august, bombardierul *Enola Gay* a lăsat bomba atomică să cadă deasupra spitalului Shima din Hiroshima.

Bomba a explodat după 43 de secunde, la o altitudine de 600 metri altitudine, la 300 de metri de Podul Aici. Locul unde a explodat bomba se numeşte *epicentru*, iar punctul corespunzător pe sol se numeşte *hipocentru*.

Alte două bombardiere au însoţit echipajul *Enola Gay* pentru a filma, fotografia şi observa explozia.

Enola Gay s-a întors imediat la 155 grade şi a zburat spre nord pentru a scăpa de undele de şoc.

Pentru Hiroshima s-a folosit bomba cu uraniu 235, ţinut în două părţi, fiecare parte de cantitate mai mică decât masa critică. Printr-un exploziv convenţional, aceste două părţi de uraniu au fost lipite, depăşind masa critică, astfel putând genera fisiunea în lanţ.

Pentru bomba de la Nagasaki s-a utilizat plutoniu 239. Aceasta a avut 4,5 tone în greutate, 3,2 metri în înălţime şi 1,5 metri în diametru (mai „grasă" decât prima). De aceea a fost numită *Fat Man*.

În centru, această bombă are *poloniu* şi *beriliu* ca surse de neutroni şi arată ca o sferă compartimentată. La periferie se găsesc explozivi convenţionali care, detonaţi,

forţează plutoniul în centrul sferei, creând o cantitate mai mare decât masa critică. Bombă implozivă.

Energia eliberată de bomba de la Hiroshima a fost de 16.000 tone de TNT, iar energia eliberată de bomba de la Nagasaki de 21.000 tone de TNT.

Bătrânii, studenţii şi chiar copii de la 12 ani în sus au fost mobilizaţi în ziua de 6 august 1945 la Hiroshima să demoleze clădiri pentru a crea coridoare de mişcare maşinilor de pompieri şi apărătoarelor antiaeriene, fiindcă raidurile aerine devastaseră majoritatea oraşelor japoneze.

6.300 de copii (băieţi şi fete) au murit în acel atac. Bomba care a explodat a avut în diametru maxim de 280 metri, o temperatură de 3.000-4.000°C la hipocentru, ca un Soare mic.

Din cele 350.000 de persoane aflate în oraş (incluzând coreeni, taiwanezi, chinezi, cetăţeni din Asia de Sud-Est şi prizonierii americani de război) au decedat 112.000 în prima zi, iar până la sfârşitul anului 1945, din cauza arsurilor şi radiaţiilor, s-a ajuns la circa 140.000 de morţi. Oraşul a ars toată ziua. Preşedintele Truman a anunţat pe 7 august prin radio bombardarea atomică de la Hiroshima.

Pe o rază de 2 km de la hipocentru, oraşul a fost măturat complet. Războiul Al Doilea Mondial se termină pe 15 august. Japonia capitulează.

Din septembrie 1945 până în aprilie 1952, Japonia intră sub ocupaţia Forţelor Aliate, care impun cenzura presei despre bomba atomică, dar şi adunările publice şi control economic.

Altă nenorocire se abate asupra Japoniei: Taifunul Makurazaki inundă Hiroshima pe 17 septembrie 1945.

Barăcile construite şi podurile care rezistaseră la şocul de unde sunt distruse. Sub ocupaţie, japonezii dezvoltă piaţa la negru. Copiii, orfani de război, au fost luaţi în îngrijire de rude, daţi spre adopţie sau internaţi în orfelinate.

Sistemul educaţional se schimbă: din imperial-militarist în democratic-pacific. Instruirea în arte marţiale, istorie şi geografie japoneză încetează.

Lângă Parcul Memorial al Păcii, la câteva sute de metri, se află Domul Bombei A, care fusese un Hol al Prefecturii şi din care a rămas scheletul metalic, semi-cercular în vârf. Domul fusese din sticlă, care s-a spart în urma undelor de şoc, însă clădirea a rezistat şi-a rămas precul o coajă goală, păstrată ca vestigiu pentru poste-ritate. Lângă ea, se pozează turiştii.

Domul Bombei A. Clădirea fusese proiectată de arhitectul ceh Jan Letzel în 1915.

Muzeul conţine obiecte care au aparţinut victimelor. S-a înfiinţat un spital dedicat numai tratării supravieţuitorilor bombei A în septembrie 1956.

Cercetători japonezi şi americani au colaborat la analizarea consecinţelor radiaţiilor asupra fiinţelor umane. Dr. Marcel Junod, din Belgia, aduce pe 8 septembrie 1945 din partea Crucii Roşii Internaţionale un transport de 15 tone de ajutoare medicale Prefecturii din Hiroshima, iar americanul Norman Causins lansează apelul de „adoptare spirituală" a orfanilor bombei A.

Filmările şi fotografiile Corporaţiei Japoneze de Film din octombrie 1945 au fost confiscate de Armata de Ocupaţie şi înapoiate în 1967 şi 1973.

Radiaţiile masive provocate de explozia bombei A, pătrunzând în corp, au afectat grav celulele şi au scăzut funcţia măduvei de a genera sânge.

În Parcul Memorial al Păcii, fondat în 1949-1950, prin iniţiativa lui Kenzo Tange.

Efect letal a avut radiaţia emisă în primul minut de la explozie pe rază de un kilometru. Mulţi au sucombat în câteva zile sau câteva luni mai târziu. Deşeuri radiate au contaminat terenul pentru o perioadă lungă, ucigând şi pe alţii care au venit mai târziu să-şi caute rudele sau colegii.

Simptomele celor radiaţi: căderea părului, vomă cu sânge, pete de sânge subcutanale, oboseală extremă, febră, sângerări ale gingiilor şi unghiilor, urină cu sânge, menstruaţii neperiodice, reducerea leucocitelor şi eritrocitelor, sânge în fecale, stomatite etc.

Din cauza exploziei, fumul şi funinginea şi murdăria de pe sol radiate au format nori negri, din care a curs ploaie neagră. Cei care au băut apă din ploaia neagră s-au radiat, iar peştii din heleştee şi lacuri au murit şi au plutit la suprafaţă.

Cicatricile de la arsuri s-au umflat devenind cheloide. Fătul din uter radiat se năştea cu microencefalită (înapoiat mintal).

După 1950, s-a mărit considerabil numărul bolnavilor de leucemie, iar după 1955 (la 10 ani de la explozia bombei) a crescut şi numărul pacienţilor cu diverse forme de cancer (la tiroidă, sân, plămâni, în special).

Totuşi, cursa înarmărilor continuă, iar armele nucleare proliferează...

Se estimează la 20.000 pe tot globul a dispozitivlor nucleare:

Rusia (URSS): 10.000;
SUA: 8.000;

Franţa: 300;
China: 240;
Marea Britanie: 225;
Pakistan: 90-100;
India: 80-100;
posibil şi Israel: 80.

S-au produs bombe cu hidrogen, cu neutroni. Plus tehnologii electronice de ghidare şi detecţie.

Confruntări care puteau începe un Al Treilea Război Mondial s-au petrecut:

- în 1949, între SUA şi URSS;
- în 1962 cu Criza Cubaneză.

Testele nucleare au continuat. În 1949, URSS reuşeşte explozia primei sale bombe atomice. Ca răspuns, SUA testează bomba cu hidrogen (care declasează fuziunea nucleară a deuteriului, tritiului şi a altor elemente uşoare, folosind presiunea şi temperatura mare rezultată din explozia atomică; deci *fisiune* şi *fuziune* combinate), în 1952, în sudul Oceanului Pacific.

Pentru a se eschiva tratatului internaţional de interzicere a testelor nucleare, urmate de explozii nucleare, din 1996, SUA, Marea Britanie şi Rusia au condus „teste nucleare subcritice", care-s teste ce se termină înaintea punctului critic care produce reacţia nucleară în lanţ.

Nici testele simulate pe computer nu au fost abrogate.

În cazul unui război mondial, se preconizează că nori de particule de funingine şi praf vor bloca razele soarelui, scăzând drastic temperatura şi provocând iarna nucleară.

Supravieţuitorii bombei atomice s-au numit *hibakusha*.

În 1957 s-a adoptat o lege *hibakusha*, care să le producă anumite înlesniri sociale şi ajutoare medicale.

În muzeu este un pavilion dedicat armelor nucleare. Sunt expuse informaţii despre misile (cu rază scurtă, rază medie sau rază lungă de acţiune). În special misilele americane *Tomahawk*.

Cea mai puternică bombă (cu hidrogen), de 50 megatone, a fost testată de Uniunea Sovietică, în 1961. Bomba cu hidrogen testată de americani în martie 1954, pe Atolul Bikini, a fost de o mie de ori mai puternică decât cea de la Hiroshima.

Americanii au construit un institut de cercetări ale efectelor radiaţiilor în Hiroshima. Rezultatele sunt ţinute, totuşi, secrete. Se studiază şi procedeele de decontaminare nucleară.

A fost o zi luuuungăăăă, lungă...

Iritat, fascinat, absorbit de istorie, de războaie şi de forţa auto-destructivă a ştiinţei...

Mă pierdusem de colegii japonezi afundat/pasionat în citit, meditat şi notat.

Auto-întrebări mă frământau: Cum de protonii stau cuminţi împreună în nucleu şi nu se resping? Dacă în loc de un neutron străpungând nucleul de uraniu, s-ar trimite un neutron în antinucleul de uraniu? Sau un antinucleu de uraniu (format din protoni nega-tivizaţi şi neutroni) să fie bombardat cu particule alfa? Cum s-ar comporta nucleul de nematerie la diverse bombardamente cu neutroni sau particule alfa sau beta?...

Cu Terumi şi Valeri, ne-am dus la restaurantul Mit-tchan din centrul Hiroshimei. În mintea mea se ataşase cuvântului Hiroshima, cum îl auzeam, „foc".

Am servit o mancare tradiţională hiroshimeză: *okonomiyaki*. Gustoasă, ce să zic: macaroane cu varză, carne şi ou, prăjite la cuptor ca o plăcintă.

Drumul înapoi la Okayama. Încă două ore.

Okonomiyaki, mâncare tradiţională din Hiroshima.

Seara, la ora opt, întâlnire la restaurantul turcesc „Ali Baba" din Okayama cu alţi străini care lucrează în oraş. Profesoara Masae Nishiyama, care şi-a format o şcoală de engleză, m-a invitat şi pe mine.

Întâlnesc câţiva americani şi australieni căsătoriţi cu japoneze. Unul lucrează în construcţii, divorţat de două ori, altul predă engleză.

Aflu că mai sunt şi francezi, peruvieni, portughezi, dar astăzi n-au venit.

La restaurantul turcesc Ali Baba, cu străini care lucrează în Okayama.

Masae a făcut studii de psihologie în America. Este fiica lui Terumi. Femeile asiatice arată mai tinere decât cele caucaziene.

Fete la treizeci de ani arată ca şcolăriţele din clasa a şasea de la noi.

Cu prof. Masae Nishiyama.

Japonezii sunt istoviţi de muncă; de aici, marele succes tehnologic. Un licean pleacă dimineaţă la şcoală, apoi se duce la cursuri suplimentare (private) de învăţat şi la programe sportive sau artistice. Se-ntoarce abia seara acasă. Intrarea la facultăţi se face foarte dificil, pentru care se pregătesc tot timpul.

Ei au şi expresia *caroshi,* adică: să munceşti până mori de supra-muncă. Japonezii-s fanatici nu doar la război, când în *kamikaze* sinucigaşe atacau vapoare americane, dar şi la lucru. *C'est la vie!*

Cum de companiile japoneze au atâta succes în străinătate? [De pildă, în Statele Unite cea mai populară şi bună maşină este Toyota.]

Administratorii ţin la oamenii lor. Dacă un salariat trebuie dat afară, compania caută să-i găsească alt loc de muncă.

Toyota Tundra, fiabilă şi populară în SUA.

În afară de MUNCĂ enormă, mai există la japonezi MODESTIE şi CORECTITUDINE. N-am văzut nici unul cu nasul pe sus că el ar fi mare universitar ori mare cercetător. Toţi amabili şi extremi de politicoşi, uneori dând impresia de umili. La ei, taximetristul nu te înconjoară de zece ori să-ţi ridice preţul, ci te duce pe drumul cel mai scurt.

- *We do the things right!*, îmi spunea profesorul Masahiro Inuiguchi de la Universitatea din Osaka, în 2011, când l-am întâlnit la o conferinţă în Taiwan.

Există companii străine care vând mai degrabă ambalajul (strălucitor, impresionant) decât conţinutul. Japonezii sunt foarte minuţioşi. Legile la ei sunt stricte şi se respectă milimetric.

Din ţări complet distruse, în cel de-al Doilea Război Mondial, Japonia şi Germania s-au ridicat la super-puteri economice în prezent, depăşind ţările învingătoare (Anglia, Franţa) şi rivalizând cu Statele Unite şi China.

Asta datorită şi popoarelor acestora, dar şi conducerilor juste, necorupte.

Firmele japoneze auto produc în serie mini-vehicule. Acestea-s foarte populare, fiindcă-s mai uşor de parcat (în Japonia e problemă de spaţiu). Sunt şi comode şi ieftine. Consumă puţin. Cu motorul de 660 mc^3. Femeilor le plac. Când m-am urcat în mini-maşina lui Terumi, parcă era o jucărie mai mare...

Sake este un alcool japonez fabricat din orez. Are gust de vin.

Angajaţii trebuie să fie loiali companiei. Nu au voie să plece de la locul de muncă înaintea şefului.

Când, după *tsunami*-ul din martie 2011, unii specialişti străini au părăsit Japonia, au fost daţi afară de la lucru, ca fiind neloiali companiilor.

22.12.2013 – Am intrat în Grădina *Korakuen* din Okayama. Este a treia grădină renumită din Japonia. În fiecare sezon, are diferite culori. Primăvara e cea mai frumoasă, ca un pastel, apoi toamna. Iarna este cenuşie.

Lordul feudal (*daimyo*) Ikeda Tsunamasa a ordonat în 1687 arhitectului Tsuda Nagatada să construiască grădina, care a fost finisată în anul 1700.

Numeroase picturi şi documente despre transformările grădinii au fost păstrate de familia Ikeda.

O serie de lorzi au stăpânit grădina până în anul 1884, când a fost transferată Prefecturii Okayama. Acum este domeniu public.

Grădina reflectă perioada Edo. În perioada 1930 a suferit inundaţii, iar în cel de-al Doilea Război Mondial a fost bombardată (1945), dar a fost restaurată conform diagramelor vechi păstrate.

Autorul, în Grădina *Korakuen.*

Grădina este exotic pusă pe o insulă, care conţine iazuri în mijlocul cărora sunt alte insuliţe. Fiecare lord a ridicat o Casă de Ceai, unde primea şi oaspeţi. Există şi o scenă de Teatru Noh (grafiat şi *Nô*).

Japonezii aveau diferite tipuri de teatru tradiţional: Kabuki şi Noh. Actorii purtau măşti, iar personajele feminine erau interpretate tot de bărbaţi travestiţi.

Grădina fusese reamenajată în 1887. Astăzi este dedicată predicatorului budist Elzai Zenshi, considerat părintele ceaiului, deoarece ar fi adus ceaiul din China.

Tot în grădină, se practicau arte militare şi activităţi literare.

Dintre speciile poeziei, *tanka* şi *haiku* sunt renumitele poeme tradiţionale japoneze, cu forme fixe, cunoscute în lume.

La Castelul din Okayama.

De la grădină, peste un pod de fier, deasupra râului Asahi, intrăm în castelul din Okayama. Sub îndrumarea lui Toyotomi Hideyoshi, care unește întreaga țară sub autoritatea lui, s-a construit acest castel între 1589-1597 de către Ukita Hideie, copilul adoptat al lui Toyotomi. Hideie, Căpitan General, este învins în Bătălia de la Sekigahara din 1600 şi exilat pe insula Hachigo-Jima.

Kobayakawa Hideaki, care luptase împotriva lui, deşi fusese omul lui Hideie, ocupă Castelul din Okayama. Hideaki moare după doi ani, fără a avea moştenitori. În consecinţă, castelul intră în posesia lordului Ikeda Tadatsugu din clanul Bizen.

În Castelul din Okayama.

Cincisprezece lorzi feudali stăpânesc castelul pentru trei secole între 1573-1869. Castelul devine proprietate statală în anul 1869. Guvernul păstrează numai patru clădiri şi demolează câteva zeci din complexul castelului în 1882.

Pe lângă turnul central donjon, care are 21 m înălţime, se ridicaseră 35 de trunuleţe şi 21 de porţi. Turnul adăpostea arme, aruncătoare de pietre, materiale. „Castelul Cioară" este denumit, datorită turnului negru, dar şi „Castelul Cioara de Aur", deoarece acoperişul era poleit.

Castelul a fost bombardat într-un raid aerian la 29 iunie 1945, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, de către aviaţia americană, dar reconstruit în 1966 din beton (originar fusese din lemn).

Pereţii cetăţii sunt construiţi din pietre şi prundiş, aşezate sub formă de straturi.

Mitsumasa Ikeda, de la Castelul Totteri, a făcut schimb şi s-a mutat în Castelul Okayama, ca un nou lord de Bizen, stăpânindu-l între 1632-1672.

Turnul are vedere spre grădina *Korakuen*. O pasiune a lorzilor era să privească seara luna.

La ieşirea din castel, am făcut poze îmbrăcat în *tono sama* (proprietar de castel), deşi aş fi vrut ca... *samurai*!

Autorul, gătit ca *tono sama* (proprietar de castel).

23.12.2013 – Târguiesc deseori la *Happy Town Complex*. Chiar aşa e numele, în engleză.

Ikebana este arta florilor la japonezi. Cum să alegi florile în fiecare sezon şi să le pui împreună să formeze „o lume a florilor".

Ikebana.

Ceremonia Ceaiului este modul tradiţional japonez de a servi ceai unui prieten.

Am intrat într-o cameră tradiţională niponă *washit-su*, unde stai pe jos, ciucit, cu ferestre.

Să amesteci mâncărurile este inadmisibil în Japonia.

Bărbatul conduce în familie (când femeia nu-i acasă).

Campionatul Japonez de Patinaj Artistic la televizor pe canalul 1. Au câştigat Yuzuru Hanyu la bărbaţi şi Akiko Suzuki la femei.

Mă îngraş văzând cu ochii. Mănânc tot felul de dulciuri nipone, de curiozitate, şi stau ore întregi nemişcat la computer.

N-am mai făcut, de când am venit în Japonia, efort fizic, mişcări, cum obişnuiam în America.

La masă, cu Valeri Kroumov şi soţia profesorului, Keiko Shigara.

Capacul de la toaletă se ridică automat când intri în baie. În *laundry room* (spălătorie), 5$ spălatul rufelor (de maşină), plus 1$ uscatul.

Nu mai pui detergent. Maşina de spălat furnizează lichidul deja concentrat.

Mi-am luat schimburi pentru două săptămâni. Trebuia o dată să le spăl, în special cămăşile şi şosetele.

23 decembrie este sărbătoare în Japonia: ziua de naştere a Majestăţii Sale Imperiale Akihito, care împlineşte 80 de ani.

Împăratul ţine un discurs transmis de radio şi televiziune.

24.12.2013 – Deşi japonezii sunt budişti, prin toate magazinele şi la televizor – reclame şi mesaje de Crăciun. Ca în China, umblu permanent la mine cu adresa locuinţei scrisă în japoneză.

Până nu scriu pe cărţile pe care le citesc, nu mă simt bine.

Apoi, le dau altora... Gata studiate!

26.12.2013 – În fine, descopăr pe canalul 1 (naţional), între 7:00-7:30 seara, ştirile în engleză.

Preţurile în Japonia sunt mai mari decât în America.

Primul ministru japonez, Shinzō Abe, a efectuat o vizită la Monumentul *Yasukuni* din Tokyi, dedicat soldaţilor morţi în războaie. China, Coreea de Sud şi Statele Unite l-au criticat, deoarece printre cei decedaţi sunt şi criminali de război. În tradiţia japoneză, un răufăcător mort este iertat, deoarece a plătit cu viaţa.

27.12.2013 – În vizită la familia Terumi, Nasae şi Toshihiro Nishiyama. Mi-arată o sabie japoneză: lungă, încovoiată, cu teaca neagră: *katana* sau *nihonte*, precum purtau samuraii odată. Îi vedeam prin filme, când eram copil, şi mi se păreau ciudaţi cu părul lor legat coc şi mantia albă (*uwagi* şi *rakama*).

Seara, la un restaurant *sushi* (mâncare japoneză constând din peşte crud şi orez). Castronele *kozara* şi *sara* cu diverse bunătăţi se roteau pe o bandă în jurul barului ca bagajele de la avioane în aeroport. Curios că, deşi *teriyaki* este mâncare populară în America, nu este prea răspândită în Japonia!

28.12.2013 – În oraşul Kurashiki, la 30 km vest de Okayama. În Piaţa de Iederă şi în centrul orăşelului sunt case vechi, conservate ca monumente istorice (proprietarii n-au voie să le dărâme sau să le transforme) de câteva sute de ani. Există Muzeul Ohara de Artă. Ohara a fost un fabricant de îmbrăcăminte foarte bogat. El l-a trimis pe Kojima Torajiro să colecteze picturi valoroase din Europa şi a înfiinţat acest muzeu.

30.12.2013 – Jocurile Olimpice din 2020 vor avea loc în Tokyo.

Sunt într-un proces intens de creaţie, nu ştiu ce e cu mine. Doar seara mă recreez, făcând plimbări pe drumul spre universitate sau privind la televizor. Au filme numai în japoneză, pe care nu le înţeleg (ştiu doar câteva cuvinte), dar mă uit la modul lor de viaţă; îmi dau seama din imagini.

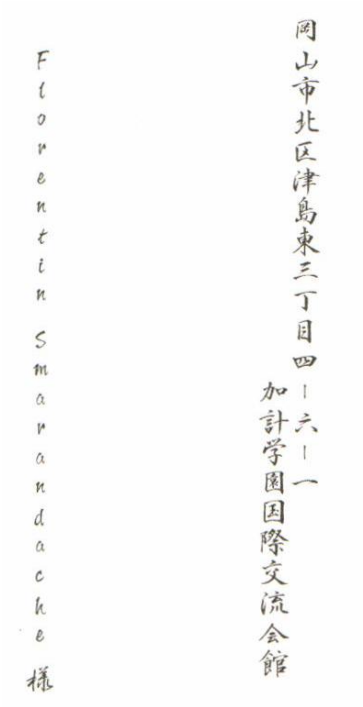

Teishyoku, alt fel de mâncare la restaurantul „Joy-full". Mă tot schimb de la un local altul şi gust când un fel, când altul.

La restaurantul „Royal Host" (multe firme sunt bi-lingve), am luat o ciorbă de-a lor: *onion gratan supu* (supă cu ceapă multă), încât la început, mi s-a părut că e tocană.

Formaţia japoneză „Exile Pride", dans şi muzică, de treisprezece băieţi, îmi place. Se simte puternic influenţa vestului în toate domeniile.

Kanji au o lungă istorie. La început erau pictograme, uşor de citit, dar greu de scris. Treptat, însă, au fost simplifi-cate, stilizate: ideograme.

Okayama înseamnă: deal (*oka*) şi munte (*yama*), fiindcă oraşul este înconjurat de munţi.

Programul de Revelion la TV pe canalul naţional (NHK) se numeşte „Roşu şi Alb" (*ko haku*). Se grafiază:

Să înveţi să obţii totul cu puterea gândului.
Să te vindeci cu puterea gândului.
Să te aperi cu puterea gândului contra energiei negative care te-nconjoară.

Fac poze îmbrăcat în samurai, cu *hakama* (un fel de şorţ, pantalon), *uwagi* (cămaşă), *obi* (brâu de bumbac) şi sabia (*katana*), bineînţeles cu teacă.

Artele Marţiale sunt populare în Japonia: *karate*, *aikido*, *jyu*, *jyutsu* (pentru poliţie şi forţele speciale), *shoringi kendo* (chineză), *tekoando*, *i ai do*.
Alte sporturi japoneze: *judo*, *kendo*.

Autorul, îmbrăcat în samurai.

Revelion japonez petrecut la familiile Kroumov şi Shiraga.

Akemashte Omedeto Gozaimas!

Un An Nou Fericit !

Ceasul arată ora 0:00 !

Sare dopul şampaniei în tavan. Am trecut în 2014 cu 7 ore înaintea României.

După miezul nopţii, o luăm pe străzile goale la familia Nishiyama cu uratul. Şi acolo am reînceput cheful. Terumi, Masae şi Mika făceau haz de „japoneza” mea: cele câteva cuvinte pe care le-nvăţasem.

Celebrând cu familia Nishiyama.

Pe la două noaptea ne-am dus pe jos la Templul *Gokoku Jinjya*, unde budiştii se roagă şi-şi pun dorinţe în noaptea de an nou. Templu se zice *te-ra* în niponă. Există şi creştini japonezi, dar un procent de numai 1%.

Cimitirul budist arată ca o colecţie de monumente mici, de piatră. Fără cruci, evident. Şi curios, n-are gard de jur împrejur. Intrarea la templu se face printr-o alee cu felinare galbene, lunguiețe.

La 3:25 dimineaţa, m-am culcat.

01.01.2014 – Sakura mochi to chea (prăjitură cu ceai, tradiţionale de anul nou japonez).

Ca o galerie de artă e prezentată mâncarea japoneză, în culori aprinse şi migăloasă, pusă-n cutiuţe, cu ornamente care să bucure ochii.

Prima zi din 2014, petrecută în sudul oraşului Kurashiki, la mama lui Keiko (obiceiul de a ne întâlni de sărbători).

În continuu, mese, băuturi, noaptea trecută şi astăzi. La prânz, am dormit în camera lor tradiţională *washitsu*, întins pe jos. Seara, jucat cărţi şi *kendama* cu copiii.

Structura limbii nipone îmi pare pe dos. De exemplu: *biru nanda kara*, în traducere liberă înseamnă „din cauză că a băut bere”, dar literal „bere a băut din cauză”.

Deci, lecturat de la dreapta la stânga, deşi scris de la stânga la dreapta.

Alt exemplu: *watashiwa hon o yamu* = eu citesc cartea, dar cuvânt cu cuvânt translatat: „eu carte citesc" (*watashiwa hon yomu*), deoarece verbul se pune la sfârşitul propoziţiei.

Analog pentru: *watashiwa nihongo o hanasu* (eu japoneză vorbesc).

O este o particulă de legătură.

Negaţia se face prin adăugarea unui sufix verbelor:

Kaku = scrie,
Kakanay = nu scrie;
Nomu = bea,
Nomanay = nu bea;
Teberu = mănâncă,
Tebenay = nu mănâncă.

Verbele japoneze se termină în *u*, iar în negaţie *u* se transformă în *anay*.

Excepţie fac verbele care au consoana *r* ca penultimă literă, unde *ru* prin negaţie devine *nay*.

02.01.2014 – Vorbit iar cu mama la telefon. A petrecut revelionul împreună cu tanti Victoria.

Şi de sărbători, pe 2 şi 3 ianuarie, erau profesori la universitate lucrând în testări de experimente sau pentru documentări.

Valeri rămânea până seara la opt în laborator.

Am văzut şi studenţi urcând scările deodată cu mine spre universitate.

Am primit şi eu două felicitări de la colegii japonezi. Poşta are un serviciu special: o scrisoare să ajungă la destinaţie în ziua exactă dorită de expeditor.

De exemplu, dacă un prieten sărbătoreşte onomastica peste o lună, poţi să trimiţi cu mult înainte (ca să nu uiţi), indicând poştei să livreze scrisoarea în data cu pricina.

Merg pe jos de la apartamentul meu la cumpărături; magazinele „Marunaka" şi „Happy Town", o jumătate de oră dus, o jumătate de oră întors.

În nordul Japoniei e zăpadă, ninsoare, ger. În sud, unde locuiesc eu, doar plouă din când în când şi e frig.

Deşi n-are suprafaţă mare (cam o dată şi jumătate din România), Japonia se întinde pe meridian 3000 km.

Am lucrat intens zilele acestea la extinderea neutrosoficelor în statistică şi probabilităţi. Bazate pe nedeterminări.

De când am sosit în Japonia, parcă lucrez cu mai mult foc şi ambiţie. Cu mare tragere de inimă.

M-am întrebat dacă cumva în unele părţi ale globului există câmpuri energetice, generate de diverse forţe naturale, care acţionează asupra undelor celebrale, fie mărindu-le frecvenţa ori micşorând-o, determinând fiinţele umane locuind în aceste zone geografice să fie mai inteligente sau mai puţin, mai active sau mai delăsătoare?

Centrul civilizaţiei terestre s-a mutat prin mai multe locuri: Egiptul Antic, Grecia Antică, Roma Antică şi Medievală, Imperiul Otoman, Japonia, Europa Occidentală, Uniunea Sovietică şi Statele Unite în prezent.

... Valeri deschide maşina.

05.01.2014 – Complexul *Tsushima* (*tsu* = port, *shima* = insulă). Apoi, la restaurantul „Naish Curry": orez fiert gălbui cu aromă indiană, în sos foarte picant.

A mai rămas o săptămână de Japonia.

A trecut timpul repede.

Florentin Smarandache

POSTDOC ÎN ŢARA SOARELUI-RĂSARE

Seminare Neutrosofice, de Fuziune a Informaţiei şi despre Luarea Deciziilor bazate pe Multicriterii, la Universitatea Osaka (2014)

Osaka, vechi şi nou.

101

07.01.2014 – Gâfâi când urc colina spre universitate în Okayama. Am îmbătrânit...

Curios şi cum ajungi la Departamentul de Inginerie Mecanică Inteligentă: după scările care duc în faţa porţii principale, iau liftul de la etajul 7 până la parter în clădirea nr. 25, de-acolo schimb în clădirea nr. 20 şi iau alt lift până la etajul 4.

În Laboratorul Institutului de Cercetare Tehnologică.

Moda la fete: cizme lungi (dincolo de genunchi) şi fuste scurte (deasupra genunchilor).

În laboratorul de cercetări sunt expuse cele nouăsprezece Reguli de Viaţă ale lui Dalai Lama:

1) Să ai în vedere că marea dragoste şi marile realizări implică un mare risc.
2) Când pierzi, să nu uiţi lecţia învăţată.
3) Urmează cei trei „R”:
    a. Respectul de sine.
    b. Respectul pentru alţii.
    c. Responsabilitate pentru acţiunile ce le faci.
4) A nu obţine ceea ce vrei poate fi uneori un mare noroc.
5) Învaţă regulile pentru a şti cum să le încalci în mod corect.
6) Nu lăsa o mică dispută să rupă o mare prietenie.
7) Când îţi dai seama că ai comis o greşeală, ia măsuri să o corectezi imediat.
8) Petrece timp liber cu tine însuţi în fiecare zi.
9) Fii deschis la schimbări, dar nu ieşi în afara valorilor tale.
10) Aminteşte-ţi că tăcerea este uneori cel mai bun răspuns.
11) Trăieşte o viaţă bună, onorabilă, ca atunci când vei fi bătrân şi te gândeşti la trecut să poţi să te bucuri pentru a doua oară.
12) O atmosferă de dragoste în casa ta este o fundaţie pentru viaţă.

13) În dezacorduri cu cei dragi, limitează-te numai la situaţia curentă. Nu adu în discuţie trecutul.
14) Trasmite-ţi cunoştinţele. Este o metodă de-a atinge imortalitatea.
15) Fii gentil cu pământul.
16) O dată pe an, du-te într-un loc unde n-ai mai fost.
17) Aminteşte-ţi că relaţia cea mai bună este aceea în care dragostea unuia pentru celălalt întrece nevoia unuia pentru celălat.
18) Cântăreşte succesul prin ceea ce a trebuit să renunţi pentru a-l obţine.
19) Dragostei şi gătitului să te abandonezi fără şovăire...

Şi a douăzecea, aş adăuga eu : citeşte aceste reguli încă o dată!

Fiecare japonez, de la vârsta de 20 de ani, trebuie să aibă o ştampilă cu numele său de familie pe care o aplică pe fiecare document împreună cu semnătura olografă.

Mulţi au câte 3-4 ştampile: una oficială, alta pentru bancă, a treia pentru acte etc.

Mi-a fost benefică şederea în Japonia. Am avansat studiul ideilor neutrosofice şi al fuziunii informaţiei. Acum mă zbat cu aplicaţiile.

Am scris două cărţi: jurnalul japonez şi studiul statisticii neutrosofice (un domeniu neexplorat până acum, ce va avea largi implicaţii practice).

08.01.2014 – Când parchezi maşina, o clapă de metal se deschide sub maşină, între roţi, în parcare, şi nu poţi ieşi până nu plăteşti la automat.

Am fost cu colegii japonezi pe la toate restaurantele din Okayama. Schimbam de la unul la altul în fiecare seară. Ieri am servit *hirekatsuni* (toată bucătăria niponă, ca şi la chinezi, e bazată pe orez) cu *calpis* (suc alb) şi *nihon-no biru* (bere janoneză).

Piramida berilor.

Haiku, în traducere literală, înseamnă «poezie cu versuri scurte ». Forma clasică : trei versuri, de 5, 7 şi respectiv 5 silabe.

Eu am scris în formă modernă : tot trei versuri, dar nerespectând numărul de silabe, volumul meu trilingv *Prin tunele de cuvinte*, în 1997, cu o prefaţă de Ovidiu Ghidirimic.

Iar *tanka* înseamnă, literal, scurt cântec, dar s-a încetăţenit ca poem de cinci versuri (5, 7, 5, 7 şi respectiv 7 silabe fiecare).

La restaurantul italian cu nume englezesc „Cannery Row" şi muzică franceză veche (Edith Piaf) : *Vieni a mangiare a casa mia! Grazie per essere.*

Personalităţile controversate sunt mai interesante şi deseori reinterpretate.

Pe când personalităţi plate (fie negative, fie pozitive) devin monotone.

Totuşi, reinterpretarea pozitivă a celor negative şi negativă a celor pozitive aţâţă curiozitatea publicului.

Discut la Departamentul de Inteligenţă Mecanică ideile din articolele mele de mecatronică: «Indeterminate Masses, Elements and Models in Information Fusion» (de F. Smarandache) ; «Application of Neutrosophic Logic to Robots» (de F. Smarandache & Luige Vlădăreanu);

«Neutrosophic Logic Approaches Applied to ROBOT Real Time Control» (de Alexandru Gal, Luige Vlădăreanu, Florentin Smarandache, Hongnian Yu, Nincong Deng); «The Navigation Mobile Robot Systems Using Bayesian Approach through the Virtual Projection Method» (de Luige Vlădăreanu, Gabriela Tonţ, Victor Vlădăreanu, Florentin Smarandache, Lucian Căpitanu); «The Navigation of Mobile Robots in Non-Stationary and Non-Structured Environments» (de Victor Vlădăreanu, Gabriela Tonţ, Luige Vlădăreanu, Florentin Smarandache); şi «Examples where the Conjunctive and Dempstar's Rules are Insensitive» (de Florentin Smarandache, Jean Dezert şi Valeri Kroumov).

Unele publicate în *International Journal of Advanced Mechatronics Systems* sau în *procedings* ale conferinţelor de Mecanică sau de Calcul Granular din China, Japonia şi respectiv din Taiwan.

Autorul, donând câteva cărţi de neutrosofie şi structuri algebrice Bibliotecii Universităţii de Ştiinţe din Okayama.

Prezint „Fondarea Logicii Neutrosofice şi a Mulţimii Neutrosofice şi Aplicaţiile lor ın Fuziunea Informaţiei”pe 9 ianuarie 2014 la Universitatea de Stiinţe din Okayama.

Din nou, interesaţi mai mult în partea practică.

Repede la gara. Cu trenul-glonţ (*shinkansen* in japoneza) din Okayama la Osaka, 150 km. La 17:15, trenul #44, vagonul 5, loul 1D, preţul 5.350¥ (55$).

Trenul opreşte milimetric cu fiecare vagon în locul marcat pe peron. De invidiat!

Dacă se-ntâmplă să oprească uşa vagonului cu un metru mai departe, se-anunţă la ştiri neregularitatea! De asemenea, trenul staţionează doar un minut, trebuie imediat să te sui.

Prima oprire la Shin-Kōbe, iar a doua Shin-Osaka, la ora 17:58. La fel: timpul se respectă perfect.

Parcă-aş fi într-o ţară supranaturală!

Viteza: până la 300 km/h.

În China şi Japonia funcţionează cele mai rapide transporturi pe cale ferată din lume.

Biletele ţi se solicită şi la ieşirea din staţia de destinaţie.

Panourile electronice sunt în japoneză şi engleză, iar în vagon se anunţă şi-n engleză staţia următoare. Ce bine!

Tren super-rapid. Cap de linie este Tokyo.

Există trei companii de cale ferată: JR (cea naţională, Japonese Railways, curios că abrevierea vine din engleză), Hankyu şi Keihan care operează în Osaka. JR lucrează la implementarea trenului cu pernă magnetică.

Trag cinci bagaje, abia mă târăsc, ca olteanul cu cobilițele.

M-au aşteptat la tren, în Osaka, profesorul Masahiro Inuiguchi şi doi studenţi ai săi: Takuya şi Puchit (ultimul, doctorand thailandez).

Mulţi studenţi asiatici sunt trimişi de guvernele lor să studieze în Japonia.

Trei mari companii îşi au sediul în Osaka: Panasonic, Sanyo şi Sharp.

Pe profesorul Inuiguchi de la Universitatea din Osaka l-am cunoscut prima dată la Conferinţa Internaţională de Calcul Granular din Kaoshong, Taiwan, în toamna lui 2011.

Am fost cazat la Casa de Oaspeţi (Machikaniyama Kaikan) a Universităţii din Osaka, etajul 2, camera 205.

Seara, am cinat la cantina Universităţii, apoi am mers la laboratorul lui Inuiguchi, unde am discutat planul pentru cele trei zile „osakaiene".

Cantina Universităţii din Osaka.

Am zărit în biblioteca din laborator şi ultimul volum editat de mine şi Jean Dezert, „Advances and Applications of DSmt in Information Fusion" (2009), şi m-am bucurat.

În schimb, am primit o carte editată de Van-Nan Huynh, Yoshiteru Nakamori, Jonathan Lawry şi Masahiro Inuiguchi, intitulat „Integration Uncertainly Management and Applications" (2010), dedicat unor profesori de care ştiam: dr. Michio Sugeno (integrala Sugeno) şi dr. Hideo Tanaka (pionier în programarea matematică *fuzzy*).

Cartea se înscrie în colecţia „Progrese în Calculul Inteligent şi Calculul Soft", care cuprinde mulţimile *fuzzy*, mulţimile brute (*rough*), reţele neurale, calcule evoluţionare, logică multi-valentă, judecăţi probabilistice şi evidenţiale. Incertitudinea se datorează fie întâmplării, fie erorilor de măsurare, fie subiectivităţii sau lipsei de informaţii.

Departamentul de Inginerie Mecanică Inteligentă din Okayama mi-a făcut cadou un vas de ceramică locală.

Ceramică de Okayama.

Lucrarea „Neutrosophic Crisp and Neutrosophic Crisp Topological Spaces", împreună cu dr. A. Salama şi V. Kroumov, la care am lucrat iarna aceasta, a fost acceptată spre publicare de revista Universităţii din Okayama, *Bulletin of Research Institute of Technology*.

10.01.2014 – M-am îngrăşat atât în sejurul japonez... că nu mai încape nici cureaua la pantaloni!

Managera de la Casa de Oaspeţi din Osaka mi-a pus în braţe regulile camerei. Umblat numai în papuci. De oprit aerul condiţionat, încălzitorul, televizorul când ies afară. După baie, pune ventilatorul ca să usuce. Pot telefona numai în cadrul Universităţii din Osaka.

În ţările dezvoltate, după câte am observat eu în peregrinările mele, legea este sfântă. Seriozitate. Muncă. Scumpete. Disciplină. Îmbinat educaţia cu plăcerea.

Japoneza cu litere latine se citeşte ca-n română, cu puţine diferenţe:

chi = ci;
che = ce;
ki = chi;
ke = che;
ts = *tz* = ţ;
yu = iu;
ji = gi;
sh = ş;
ye = ie;
je = ge;
ya = ia;
yo = io;
gi = ghi;
ge = ghe.

Japonezii au trei scrieri:

→ *Kangi* (cu ideograme împrumutate din scrierea tradiţională chineză; de când cu Mao Tse Dung, au fost simplificate);
→ *Katakana* (pentru patronimele străine)
→ *Hiragana*.

În scurtul contract pe care l-am semnat cu Universitatea din Osaka, erau texte cuprinzând cuvinte în toate cele trei scrieri. Caracterele *katakana* sunt unghiulare, iar cele *hiragana* curbice.

Kangi sunt mai stufoase (ca pictogramele). În scrisoare le deosebeam şi eu.

În cultura niponă, culoarea prezintă mare importanţă. Felurile de mâncare arată ca nişte ghivece de flori. Parcă ţi-e teamă să le atingi, ca să nu le strici frumuseţea. Ţin minte întâia oară când am schimbat avionul pe aeroportul Narita şi stewardesa de la *Japan Airlines*, în 2012, ne-a adus o „tablă de şah", şi-n fiecare pătrăţel era câte un fel de mâncare de culori diferite toate! Nu mai văzusem aşa ceva! Un mozaic culinar.

Aglomeraţie mare-n trenurile Osakăi.
- Dar să vezi în Tokyo!, râde Masahiro.
Japonia este suprapopulată.

Donat ultima-mi carte, „Introduction to Neutrosophic Measures, Neutrosophic Integrals, and Neutrosophic Probability" lui Masahiro şi revista „Progress in Physics", vol. 3 şi 4/2013 (editori: D. Rabounski, F. Smarandache, L. Borissova) la biblioteca Universităţii din Osaka.

Prezentat diapozitivele (*slides*) din Okayama şi la Universitatea din Osaka, Laboratorul Inuiguchi. Dintre profesorii care au asistat: Masayo Tsurumi şi Yoshifumi Kusuroku, de la Universitatea din Osaka, şi Tomoe Entani de la Universitatea Hyogo, care venise din oraşul Kobe (la vreo 20 km de Osaka). Şi, bineînţeles, prof. Masahiro Inuiguchi de la Şcoala de Ştiinţă Inginerească din cadrul Universităţii din Osaka, campusul din Toyonaka. Celelalte două campusuri sunt: Saita şi Mino.

Dintre studenţii la doctorate şi masterate: Puchit Sariddichainunta (din Tailanda), Hamakawa Takuya, Okumura Akira etc.

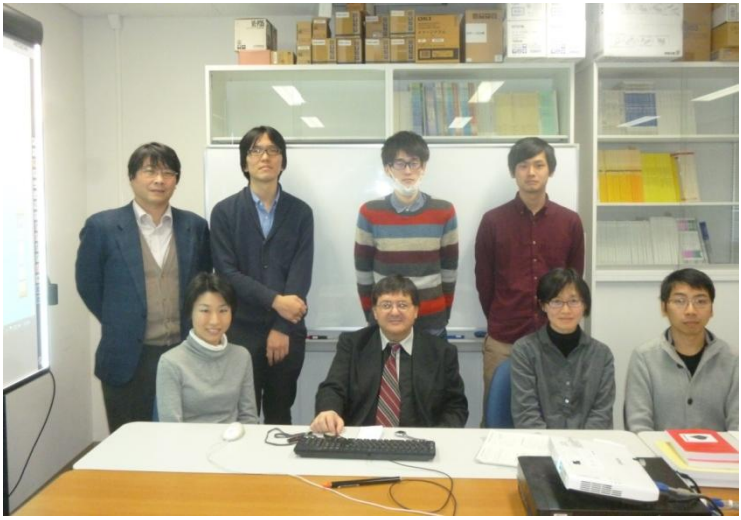

La Universitatea din Osaka, de la stânga la dreapta, în picioare: prof. Masahiro Inuiguchi, dr. Yoshifumi Kusunoki, iar aşezaţi: prof. Tomoe Entani, Autorul, dr. Masayo Tsurumi.

Secretara printase prezentarea mea despre TDSm şi, surprinzător, revista „Neutrosophic Sets and Systems" (vol.1/2013). A doua prezentare, despre logica şi mulţi-mea neutrosofică, am accesat-o pe internet, în site-ul de la UNM. Toată dimineaţa am prezentat şi răspuns la comentarii.

La 13:30, altă prezentare: „α–Discounting Method for Multicriteria Decision Making", deoarece doi profesori japonezi, Tomoe şi Masahiro erau interesaţi în probleme privind luarea de decizii (management ingineresc). Articolul era pe internet şi l-au multiplicat. Am prezentat pe bord exemple unde metoda AHP a lui Saaty nu se putea aplica, însă *α–Discounting MCOM* mergea. Din partea Universităţii Osaka, am primit un bonus de 30.000¥ (aprox. 300$).

Învăţ două cuvinte în thailandeză:

khobkun = mulţumesc; şi
sawas dii = salutări.

Sărbătoarea de An Nou, numită *Matsuno-uchi*, ţine până la 15 ianuarie.

După prânz, la Festivalul dedicat zeului Ebisu, unul dintre cei şapte zei budişti ai norocului. Festivalul durează trei zile: 9-10-11 ianuarie.

Împreună cu Masahiro şi Yoshifumi bem *sake* din cutiuţe de lemn şi ceai verzui din păhărele de bambus. Alcoolul japonez *sake* se face prin fermentarea apei cu orezul.

Este incolor, încât la început am crezut că este ţuică slabă, poşircă... dar are gust de vin. Vin de orez!

Biotehnologia fabricării *sake*-ului, folosind drojdie şi transformând amidonul orezului în zahăr, s-a transmis din generaţie în generaţie. Există multe varietăţi de *sake*: *shimshu*, *koshu*, *hiyaoroshi*, *ginjoshu* şi *daiginjoshu*.

Pe bulevardul central (*Mido Suji*), de 4 km lungime şi 44 m lărgime, în noapte, admirăm luminile oraşului. Masahiro, Yoshifumi, eu şi Vicence Torra, cercetător catalan sosit de la Barcelona. În noiembrie 2013, Vicence a organizat în oraşul său conferinţa internaţională *Modelling Decisions for Artificial Intelligence*.

Pe podurile peste Yodo.

A fi mereu preocupat şi pasionat încetineşte procesul de îmbătrânire.

Mâncare ciudată, am zis eu, *takoyaki*: o crustă prăjită de grâu, tare, iar în interior carne moale de... caracatiţă. Fierbinte că-ţi arde gura.

Prezentarea joacă un rol foarte important la japonezi.

Influenţă portugheză: pişcoturile *castero* au devenit japonizate *casutero*. Expresia englezească *stand by* (în aşteptare) s-a japonizat ca *stanbaru*. Cuvinte englezeşti intră în prezent în toate limbile globului datorită internetului.

Bulevardul *Mido Suji* uneşte zone înfloritoare ale oraşului Osaka: *Minamishi* (Sud) şi *Kita* (Nord). Portul oraşului Osaka s-a deschis în *Naniwazu* în sec. 5, pentru schimburi comerciale cu peninsula Coreană şi China.

Japonia a fost unificată la sfârşitul secolului 16 de către Toyotomi Hideyoshi, care a construit castelul Osaka între anii 1583-1585.

Castelul este distrus în 1615 după ce clanul Toyotomi-lor este terminat. Reconstruit, castelul este trăznit în 1665 şi refăcut tocmai în 1931 şi renovat în 1955.

Râurile Okawa, Dojimagawa, Tosaborigawa, Higashi, Yokoborigawa şi Kizugawa formează un coridor de apă în Osaka, rar întâlnit în lume.

Cea mai înaltă clădire din Japonia, „Albeno Harukas" este în curs de ridicare în oraş.

Albeno Harukas, cea mai înaltă clădire din Japonia, va fi inaugurată în martie 2014.

Spectacole comice japoneze: *Kakuyo* şi *Manzai*. Tradiţional, pe lângă *Nai* şi *Kabuki*, se mai practică: *Kyogen*, *Ningyo*, *Jokurui Nunraku* şi varianta *Kamigata Kabiki*. Arhitectul Teatrului Naţional Bunraku din Osaka este nimeni altul decât renumitul Kisho Kurokawa.

Influenţa vestică se simte în *design*-ul Teatrului Shochikuza din anul 1923, dar şi în echipamentul teatral (de exemplu, scena rotitoare a teatrului, construită în 2010), amândouă în metropola din Osaka.

Nu se mărită cu japonezele bărbaţii de profesie inferioară lor. Este tradiţie. La împlinirea vârstei de 20 de ani, fetele sărbătoresc maturitatea şi se îmbracă în *kimono* (costum tradiţional cu care ies pe stradă). Au obiceiul să colecţioneze felicitări de anul nou şi să le arhiveze. Terumi, de exemplu, mi le arată pe cele de anul trecut, legate toate împreună, ca o carte.

Colind magazinele:

- → obiecte artistice din bambus;
- → textile: *kimono* tradiţional, dar şi îmbrăcăminte cazuală (*yukata obi*);
- → umbrele tradiţionale (*hiyoshiya*);
- → ceramică *kiyomizu*.

Pe lângă prezentul continuu (ca în limba engleză sau spaniolă), limba japoneză are şi un trecut continuu.

La restaurantul „Shian", pregătim direct pe masa noastră un fel de mâncare: *sukiyaki*. Ospătarul ne aduce o lampă cu gaz, aprinde focul şi pune un ceaunaş în care toarnă apă, legume şi carne. Masahiro, Yoshifumi, eu şi Vicence avem câte un bol mic japonez în care spargem şi punem câte un ou crud. Curios că gălbenuşul ouălor este roşu! Observă şi Vicence. După un timp, golim fiertura şi măruntaiele din ceaunaş peste oul crud din bol. Îi dă un gust dulceag, plăcut. Ca desert, servim chec de orez: arată ca prăjitura, o coajă rumenită de orez la suprafaţă, iar înăuntru... îngheţată! Se numeşte *yukimi-daikofu*.

Din nou pe străzile din Osaka. Locul Sfânt Okastenji.

Alt loc sfânt, Roten Jinja, cu Sanctuarul lui Tokubei şi Ohatsu, care se sinucid din dragoste lângă un pom (un Romeo şi Julieta în versiune niponă).

Alte cuvinte în japoneză:

suu = a fuma;
takusan, oki = mare;
chizu = brânză;
pan = pâine (introdus de portughezi);
nomi masho = hai să bem!;
mizu = apă;
to = şi;

hon = carte;
yomu = a citi;
kaku = a scrie;
hanasu = a vorbi;
hon o yomu = a citi o carte;
watashi wa hon o yomu = eu citesc o carte;
watashi wa nihongo o hanasu = eu vorbesc japoneză [*o* este particulă de politeţe);
hon roku satsu = şase cărţi;
roku satsu no hon = şase cărţi [expresie mai puţin folosită];
aruku = a merge;
aruita = trecutul de la a merge
aruite ita = trecutul continuu de la a merge.

Schimbat la Hotel New Hankyu Annex nivelul 7, camera 720, în centrul oraşului Osaka, pentru o singură noapte. 9.800¥ (aprox. 95$). Fără micul dejun.

Caffe Latte (cafea cu lapte) şi 2-3 puşcoace la „Doutor", peste drum de hotel. 700¥, aprox. 7$.

Pe jos, apoi, la Observatorul Grădinii Plutitoare, prin pasajul subteran. Masahiro şi Yoshifumi m-ajutaseră să car bagajele de dimineaţă până la noul hotel.

Am urcat în Turnul Estic cu ascensorul până la etajul 39. De aici, plătit 700¥ pentru a ajunge la etajul 40. O panoramă de 360° a metropolei Osaka la 173m înălţime (în zona Shin Umeda).

Multe zgârie-nori. Clădiri lângă clădiri. Înghesuite. Autostrăzi suspendate.

Această *lume de beton*...

Râul Yodo traversează oraşul.

Metaforic, cerul este ca o grădină.

Există şi o expoziţie, la etajul 40, privind dorinţa omului de a cuceri văzduhul, precum şi o imaginară arhitectură extraterestră a oraşului futurist.

→ Pagoda de cinci nivele construită în anul 607 de Împăratul Suiko şi Prinţul Shotoko în satul Ikagura, prefectura Nara, conform testamentului lăsat de Împăratul Yomei, prezervând cultura japoneză veche.

→ Aya Sophia din Constantinopol, ridicată de Împăratul Roman Iustinian între anii 532-537, iar în 1453 transformată în *hagie*, când Muhammad al II-lea cucereşte Constantinopolul (devenit Istanbul) şi îi adaugă un minaret.

→ Pagoda cu 15 nivele (Complexul Sung-Yuel-Ssu), construită în China în anul 523 d.C.

→ Casa Zeilor (Teotihuacán), construită între anii 0-399 d.C., la 40km nord de actualul Ciudad de Mexico, constând din piramide înalte de până la 68m.

→ Pantheonul, ridicat în anul 27 î.C. de către Agrippa şi reconstruit de Împăratul Hadrian între 118-128 d.C.

→ Farul din Alexandria, construit de Ptolemeu al II-lea (282-246 î.C.), înalt de 122-156 metri. Celebra bibliotecă din Alexandria l-a avut ca director pe vestitul matematician Eratosthene, care a măsurat pentru prima dată dimensiunea globului. În aritmetică, avem „Ciurul lui Erathostene" pentru a obţine şirul numerelor prime.

→ Parthenonul, construit pe colina Acopolis din oraşul grec Athena între anii 447-432 î.C. şi dedicat zeiţei păzitoare Athena.

→ Pilaştrii lui Hercule, menţionaţi de Aristotel, probabil localizaţi (conform unor mituri greceşti) la Strâmtoarea Gibraltar.

→ Turnul Babel din Vechiul Testament, când, după Potopul lui Noe, oamenii au încercat să ridice un turn până la cer, dar Dumnezeu i-a împiedicat.

→ Grădinile suspendate din Babilon, construite între anii 605-562 î.C., de către Nebchadnezzar al II-lea.

→ Obeliscul din Karnak, pe malul estic al Nilului, în Thebes, Egipt, are 30 metri şi a fost înălţat din ordinul reginei Hatshepsut.

→ Piramidele din Giza, Egipt, pe care le-am vizitat. Tot pe malul Nilului, construite între anii 2550-2480 î.C. Cea mai mare piramidă, a regelui Khofou, a avut 146,6 metri înălţime (din cauza eroziunii, astăzi a scăzut la 137,2 metri).
→ Apoi, zgârie-norii contemporani.

Cea mai impresionantă arhitectură a fost cea... a viitorului! Cum ar fi un oraş în aer, plutind deasupra Pământului, constituind baza spaţială pentru navele aflate pe traseul Lună-Terra? Oraş aerian sub formă circulară, unde să fie posibilă agricultura (fiindcă aducerea hranei de pe Pământ ar fi prea costisitoare), să existe gravitaţie de (1G) şi să fie ferit de radiaţii.

O jumătate de zi am poposit în Turnul Observatorului. Să stai la înălţime şi să visezi, admirând panorama.

La plecare, am întâlnit o famile de indieni din New Delhi. Soţul, inginer, Rajio Bhardway, lucra în Tokyo la Citigroup. Mulţi experţi străini sunt angajaţi în Japonia şi îşi dau copiii la şcoli internaţionale, ce funcţionează în Japonia, cu limba în care se predă – engleza.

O bere, 9$, o salată, 12$, la un restaurant subteran („World Beer Museum").

Autorul, într-un car de război japonez.

În Japonia există două culturi diferite: estică (după Tokyo, care înseamnă în niponă „capitala de est") şi vestică (după Kyoto, care înseamnă „capitală", şi Osaka). A existat mereu rivalitate est-vest, deşi, după forma geografică a ţării, mă aşteptam mai degrabă la diferenţe nord-sud. La chinezi, Bei-jing se traduce similar, prin „capitala nordică", iar Nan-jing „capitala sudică".

Sportul popular în Japonia este *baseball*-ul, înaintea fotbalului. Pe canalul 31 din Osaka, meciuri de fotbal din campionatul japonez. Când jucătorii bagă gol, spectatorii flutură şi bat din evantaie.

Vizite la Kyoto (2014)

Imagine din Kyoto.

12.01.2014 – Fiindcă avionul spre San-Francisco zboară la 9 seara, ne „repezim" până la Kyoto. Aici, distanţele se măsoară în timp. Cu trenul companiei Hankyu, circa 40 minute Osaka-Kyoto. Casele sunt la câţiva metri de calea ferată (peisaj comun în Japonia).

Scriu în tren.

Masahiro predă programarea matematică şi la Universitatea din Kansai. Aeroportul din Kansai este construit pe apă, pe o insulă artificială. Dar începe să se scufunde. Au format mii de insule artificiale începând din anii 1980.

Fondatorul Căilor Ferate este Ichiza Kobayashi. El a înfiinţat şi un Teatru de Revistă, numit „Takarazuka", numai din femei, care joacă şi roluri bărbăteşti (opus genurile dramatice nipone *No* şi *Kabuki*!). Takarazuka este numele unei localităţi cu izvoare calde unde s-au construit temple în Perioada Kamakura (1192-1333).

Nici nu ştii când treci dintr-un oraş în altul. De-a lungul traseului feroviar, numai locuinţe, una după alta.

În Kyoto, luăm autobuzul 101 până la Pavilionul de Aur (*kinkaku*) şi Templul Budist Rokuon-Ji (din cadrul şcolii Shokokuji al Sectei Rinzai).

Poze şi iar poze:

ichi, nino, sun (un, doi, trei)... ţârrr!

Cu o fată în kimono tradiţional, la Kyoto.

Doar *shogun*-ii (generalii de armată) îşi permiteau asemenea locuinţe. *Shogun*-ul Ashikaga Yoshioitsu achiziţionează clădirea de la omul de stat Saionji Kintsune în anul 1397.

Întâlnim o turistă spaniolă, Nuria Curos, care ne acompaniază în grădina pavilionului. Pavilionul are trei nivele, iar în vârf, pasărea Pheonix. Ultimele două nivele sunt acoperite cu foiţă metalică aurită. Din punct de vedere arhitectural, primul nivel este în stilul aristocratic imperial al sec. 11, al doilea în stilul aristocraţiei războinice, iar al treilea în stilul chinez *zen-shu butsuden*.

La Pavilionul de Aur din Osaka, cu prof. Masahiro Inuiguchi şi Nuria Curos.

În perioada Muromacho prosperă cultura Kitayama. Preotul budist Muso-kokushi transformă această locuinţă, după moartea lui Yoshimitsu, în templu.

O statuie în piatră a zeităţii budiste Fudo-myo-o este reprezentativă ca imagine a templului. Casa de Ceai, apoi.

Cu autobuzul 204, ne ducem la Poarta de Argint. Am cumpărat un bilet de călătorie pe întreaga zi. 500¥ (aprox. 5$). Mai întâi am trecut prin Pasajul de Filozofie (*Tetsugaku no Michi*), aproape de Universitatea Kyoto, dedicat filozofului Ikutaro Nishida (1883-1945), care obişnuia să mediteze aici.

Pe Aleea Filozofilor din Kyoto.

Nuria a plecat în altă direcţie, spre Grădina de Piatră.

Templul Gingakuji sau Pavilionul de Argint se numeşte aşa deoarece în noapte, sub bătaia razelor lunii, nisipul devine de o strălucire argintie.

Ashikaga Yoshimasa, al optulea *shogun* în Perioada Muromachi, a înălţat acest templu în anul 1482, apoi vila Higashiyama, care a dat naştere Culturii Higashiyama. Se observă întrepătrunderi ale culturii zen şi Hygashiyama.

La Nisipurile de Argint de la Pavilionul de Argint.

În cele patru anotimpuri, grădina îmbracă culori şi frumuseţi diferite.

Mai puţin iarna, îmbinând armonios Togu-da cu Cannon-den.

Pavilionul are două nivele, iar în vârf tot o pasăre Phoenix, de bronz. Pavilioanele au picturi de:

→ Ike no Taiza (1723-1776), lider al stilului de pictură Nanga;

→ Yoza Ruson (1716-1783), poet al naturii în versuri *haiku*, dar şi pictor;

→ Tomioka Tessai (1836-1929) cu picturi în stilurile de pictură *Shijosect*, *Yamatoe* şi *Nansoga*;

→ Gensou Okuda (1912-2003).

Cultura *Higashiyama* înseamnă cultură liniştită.

Grădina are gărduleţe din bambus şi nisip alb de la Muntele Fuji.

Mâncare tipică din Kyoto: *yuba* (ca îngheţata pe băţ, doar că este peşte, acoperit cu o crustă prăjită).

Mâncarea *yuba*.

Stradă din Kyoto.

Cu autobuzul 17, trecem prin centrul oraşului Kyoto. O dubă cu muzică militantă pe stradă, aparţinând unui grup de extremă dreapta. Îi reduce însă la tăcere poliţia.

Un alt templu: Take Taniyama, lângă râul Kamo.

Vechiul Palat Imperial.

Ricşe, ca-n India şi China. Interesant cum îl numesc în japoneză: *jin rikisha*, adică vehicul cu un om-putere (în loc de un... cal-putere!).

În autobuz, ni se anunţă staţia următoare în patru limbi: japoneză, chineză, coreană şi engleză. Trotuarele – pline de lume.

Străzile sunt numărate începând cu Palatul Imperial (de la nord la sud). Capitala veche a Japoniei a fost Nara între anii 710-794.

În Kyoto, Muzeul Miho, privind aplicarea lustrului, în epoca feudală japoneză, vaselor de ceramică pentru păstrat mâncarea şi băuturile, precum şi a ustensilelor de ceai. Era închis în timpul iernii. Acest lustru avea să fie denumit *negoro.*

Şi Templul Kodaj-ji conţine piese artistice lustruite, dedicate unor personalităţi:

→ Insho Domato (1891-1975), pictor impresionist şi abstract;
→ Kondo Yuzo (1902-1966), pictor pe faianţă;
→ Kajiro Kawal (1890-1966), olar de obiecte de artă (în japoneză numit *mingei*).

Alţi artişti renumiţi de *mingei* sunt: Shiji Hamada şi Bernard Leach.

Un muzeu de păpuşi japoneze din toate colţurile ţării.

Cât de migăloşi sunt, se vede şi pe decoraţii făcute pe săbii şi cuţite, în special în perioadele istorice nipone Edo şi Meiji.

Am băut şi ceai verde japonez, făcut din pudră (*ujishimizu*). Dar se găsesc în *market* multe varietăţi: *Genmaisha*, *Gyokuno*, *Sencha* şi *Hojicha*.

Şi am mâncat „chec de...peşte" (*kamaboko*), preparat din piure de peşte alb. Delicios!

Bucătăria *Zen* este vegetariană.

În filozofia *Zen* se poate atinge iluminarea spirituală prin meditaţii, în special asupra paradoxurilor. Se practică în Japonia, Vietnam, Corea şi este o formă de budism. Filozofia *Zen* influenţează gândirea contemporană.

Treptele staţiei de tren din Kyoto.

Ne-am urcat pe scările Staţiei de Tren din Kyoto, cu modernă arhitectură. De sus, în panorama oraşului se disting: Templul Honganji şi Pagoda Poji.

Întoarcerea la Osaka cu trenul JR. Trecem pe lângă fabrica de *whisky* Suntory, compania de ciocolată Meiji şi prin apropierea Universităţi private Ritsumei Kan, faimoasă în regiunea Kansai.

Apoi, am vizitat Staţia de Tren din Osaka, având la ultimul nivel o grădină cu panouri solare.

Şi, evident, multe magazine, plus un cinematograf.

Lăsasem bagajele la hotel până la ora 5 după-masă. Am alergat apoi la autobuz spre aeroportul KIX de lângă Osaka (50 de minute).

Masahiro m-a dus peste tot cât am stat în Osaka (3 zile). Îmi explica despre locurile ce le vizitam, istoria şi tradiţia japoneză, viaţa cotidiană.

E mare lucru să ai prieteni devotaţi prin lume.

La ora 9 seara, primul zbor (spre Guam).

Avionul, plin ochi de turişti japonezi din Osaka. Zborul United 178.

Din nou în avion.

Am ajuns după miezul nopţii în Guam, insulă în vestul Oceanului Pacific, teritoriu american încă neîncorporat, dobândit în urma războiului dintre Spania şi Statele Unite din anul 1898, prin Tratatul de la Paris din acelaşi an. Insula are o lungime de 48 km şi o lăţime variind între 6-19 km. Suprafaţa: 540 km pătraţi. Există o bază militară americană aici. În aeroportul „A.B. Won Pat" m-au izbit de la bun început anunţurile în două limbi:

To All Gates
Para Todu Tranca;

sau:

Passengers Only Behind This Point
Ipasahiru gi tatin esti na punto;

sau:

Elevators
Ilibeta;

Baggage Claim
Riklamasion Maleta;

sau:

Ticketing/Check-in
Famahanan Tikket;
Departures
Hinanao;
Immigration
Imigrasionanechuyan;
Nursery
Famulan Neni;
Food Service
Fanochuyan;

În limbile engleză şi chomorro (populaţia indiană ce a locuit aici de-acum 4.000 de ani).

Chomorro are iz de spaniolă după două secole (1668-1898) de colonizare spaniolă, după ce fusese descoperită de portughezul Ferdinand Magellan, ce naviga sub pavilionul regelui Spaniei în jurul globului.

Guam a fost omologată oficial ca insulă aparţinând Spaniei în anul 1565 de către Generalul Miguel Lopez de Legazpi.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial este ocupată de japonezi (8 decembrie, 1945). Astăzi, mai mult de 1/3 din cei 160.000 de insulari sunt indigeni.

Zborurile la interfoane sunt prezentate la fel, pe lângă engleză, şi în chamorro, care face parte din grupul de limbi malaeziano-polieziene, însă melanjată cu spaniola.

De exemplu, în chamorro: *Para todu tranka*, iar în spaniolă: *Para todas puertas* (pentru toate porţile).

Doar cuvântul „tranka" este indigen. Iar (*todo*, *toda*) *todas* este indigenizat în *todu*.

În şcolile guameze se învaţă limbi străine: japoneza şi spaniola.

Gardianul (*Security*) îmi spune: *Ce faci?* se spune *Hafa adai?* în chamorro. El ştie să vorbească, dar nu să scrie în limba indigenă. Însă tinerii din Guam vorbesc mai mult engleza. Chamorro va ajunge o vorbire extinctă.

Nu mai pusesem piciorul în... Guam. Ar trebui să mă duc şi-n Fuji şi Tahiti... să sar din insulă-n insulă!

Au şi un ziar din Guam care se numeşte „Pacific Daily News". Îl primim în avionul de Honolulu (zborul UA 200).

Am plecat din Guam luni, pe 13 ianuarie, dimineaţa la ora 7:15, şi am ajuns în Honolulu duminică, 12 ianuarie, seara la ora 18:15! Călătorit înapoi în timp!

Mesaje, pregătit începutul de semestru (orarul, *syllabi*, noile manuale pentru studenţi), aspirat prin casă şi, mai ales, potrivit ceasul biologic interior cu noul fus orar.

Addenda

1. Ştiaţi că în Japonia copiii fac curat în şcoli în fiecare zi, timp de un sfert de oră, alături de profesori, ceea ce a condus la apariţia unei generaţii caracterizată de modestie şi pasionată de curăţenie? Igiena şi dorinţa lor de a menţine curăţenia, reprezintă o parte a eticii japoneze.

2. Ştiaţi că un angajat japonez din domeniul igienei este numit "inginer de sănătate" şi poate avea un salariu cuprins între 5.000 şi 8.000 de dolari pe lună, iar un om de serviciu este supus unor teste scrise şi orale?

3. Ştiaţi că Japonia nu are resurse naturale şi este expusă la mii de cutremure pe an, dar toate acestea nu au împiedicat-o să devină una dintre cele mai dezvoltate ţări din lume?

4. Ştiaţi că, în doar 10 ani, oraşul Hiroshima a revenit la ceea ce a fost, din punct de vedere economic, înainte de căderea bombei atomice?

5. Ştiaţi că rata de alfabetizare a Japoniei se apropie de 100%?

6. Ştiaţi că în Japonia, elevii de la clasa întâi până la clasa a şasea trebuie să înveţe etica în relaţiile cu ceilalţi oameni?

7. Ştiaţi că japonezii, deşi sunt unii dintre cei mai bogaţi oameni din lume, nu au servitori? Părinţii sunt responsabili pentru casă şi copii.

8. Ştiaţi că nu există nicio examinare de la clasa întâi până la clasa a treia, pentru că, în opinia japonezilor, scopul educaţiei este de a insufla concepte şi formarea caracterului, nu doar de examinare şi îndoctrinare.

9. Ştiaţi că, dacă te duci la un restaurant de tip bufet suedez în Japonia, veţi observa că oamenii mănâncă doar cât au nevoie, fără a lăsa resturi în urma? Ei nu risipesc mâncarea.

10. Ştiaţi că durata de întârziere a trenurilor din Japonia este de câteva secunde pe an? Ei apreciază valoarea timpului şi sunt foarte punctuali.

11. Ştiaţi că elevi au la dispoziţie o jumătate de oră pentru a servi masa, astfel încât să li se asigure o digestie corectă. Când cei responsabili au fost întrebaţi despre această problemă, au răspuns: aceşti elevi sunt viitorul Japoniei.

12. Ştiaţi că în Japonia sunt peste 50.000 de oameni care au peste 100 de ani?

13. Ştiaţi că în Japonia au loc aproximativ 2 crime comise cu arme de foc pe an?

14. Ştiaţi că în Japonia este acceptabil să adormi la serviciu pentru că se consideră că somnul este determinat de munca grea?

15. Ştiaţi că trenurile sunt atât de aglomerate încât a fost angajat personal care se ocupă cu împingerea pasagerilor în interiorul acestora?

http://epochtimes-romania.com/

Urbanitatea japoneză.

Cotidian japonez.

La Locul Sfânt Kureha, în Osaka.

Pe Podul Aioi, în Hiroshima.

Într-o cameră tradiţională japoneză (*washitsu*).

Afişaj nocturn.

Prof. Masahiro Inuiguchi, dr. Yoshifumi Kusunoki, dr. Vicence Torra şi Autorul.

Îmbrăcat în *samurai*.

Prânz universitar.

Autorul, la Conferinţa Internaţională de Mecatronică.

La banchetul Conferinţei Internaţionale de Mecatronică, Tokyo, 2012.

La cumpărături.

中野
新宿
渋谷
池袋
東京
上野
秋葉原
品川
目黒
恵比寿
代々木
原宿
高田馬場
西大井
大崎
五反田
大井町
新川崎
向河原
平間
恵島田
矢向
鹿島田
川崎
八丁畷
浅野
新芝浦
海芝浦
大川
武蔵白石
浜川崎
鶴見小野
弁天橋
国道
新子安
東神奈川
桜木町
関内
大口
菊名
綱島
日吉
元住吉
武蔵小杉
武蔵新城
武蔵中原
溝の口
久地
登戸
向ヶ丘遊園
生田
読売ランド前
柿生
鶴川
新百合ヶ丘
新松戸
北朝霞
西浦和
北浦和
東浦和
東川口
南越谷
越谷レイクタウン
吉川
吉川美南
新三郷
三郷
南流山
流山
北千住
南千住
日暮里
西日暮里
鶯谷
上野
御徒町
秋葉原
神田
新日本橋
馬喰町
東京
八重洲
日本橋
銀座
有楽町
新橋
浜松町
田町
品川
青物横丁
鮫洲
立会川
大森
梅屋敷
京急蒲田
雑色
六郷土手
京急川崎
八丁畷
川崎
鶴見
東神奈川
横浜
高島
桜木町
関内
石川町
山手
根岸
磯子
新杉田
洋光台
港南台
本郷台
大船
北鎌倉
東慶寺
東逗子
逗子
新逗子
久里浜
堀ノ内
北久里浜
三崎口
三浦海岸
城ヶ島
金沢八景
能見台
金沢文庫
称名寺
六浦
新金沢
野島公園
海の公園南口
海の公園柴口
八景島
金沢検車区
金沢八景
金沢文庫
上大岡
港南中央
弘明寺
井土ヶ谷
南太田
阪東橋
横浜
高島町
戸部
平沼橋
新子安
東神奈川
仲木戸
白楽
東白楽
反町
横浜

La Universitatea de Agricultură şi Tehnologie din Tokyo.

Celebrarea sfârşitului de an la Departamentul de Inginerie al Universităţii din Okayama.

Cu câţiva profesori thailandezi, la Tokyo.

La cantina universitară.

Imagini ultra-urbane japoneze.

Prof. univ. dr. Florentin Smarandache, de la Universitatea New Mexico din Statele Unite, descrie în această carte studiile şi cercetările sale ştiinţifice postdoctorale în matematică, precum şi seminariile şi conferinţa internaţională la care a participat în perioada 2012-2014, în Japonia.

La Conferinţa Internaţională de Mecatronică, organizată de Universitatea de Agricultură şi Tehnologie din Tokyo în septembrie 2012, precum şi la seminariile susţinute la Universitatea de Ştiinţe din Okayama şi respectiv la Universitatea din Osaka (2013-2014), autorul a prezentat articole privind Logica neutrosofică şi mulţimea neutrosofică, Teoria Dezert-Smarandache, şi Metoda reducerii –α în luarea de decizii bazate pe multicriterii, împreună cu aplicarea acestora la roboţii mobili.

Pe lângă activitatea sa ştiinţifică, autorul a vizitat şi muzee, temple, castele medievale şi grădini nipone în mai multe oraşe (Tokyo, Okayama, Fukuyama, Hiroshima, Kurashiki, Osaka şi Kyoto), şi a colaborat cu profesori, cercetători şi studenţi japonezi de la aceste trei universităţi în scrierea de articole şi cărţi ştiinţifice.

In this book, Professor Florentin Smarandache, Ph D, from the University of New Mexico (United States) describes his postdoctoral scientific studies and researches in mathematics, and several international seminars and a conference attended in 2012-2014, in Japan.

At the International Conference on Mechatronics, organized by the Tokyo University of Agriculture and Technology in September 2012, as well as at the seminars held at the Okayama University of Science, respectively at the Osaka University (2013-2014), the author has presented articles on Neutrosophic Logic and Neutrosophic Set, Dezert-Smarandache Theory, and α-Discounting Method in Multi-Criteria Decision-Making, together with their applications to mobile robots.

In addition to his scientific work, the author visited Nippon museums, temples, medieval castles and gardens, in several cities (Tokyo, Okayama, Fukuyama, Hiroshima, Kurashiki, Osaka and Kyoto), and worked with Japanese professors, researchers and students of these three universities in writing scientific articles and books.

ISBN 978-973-1903-73-6